

EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 17. 4. 2018
COM(2018) 209 final

2018/0103 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní, ktorým sa mení príloha XVII
k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 98/2013
o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní**

{SWD(2018) 104 final} - {SWD(2018) 105 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Prekurzory výbušnín sú chemické látky, ktoré sa môžu použiť na legitímne účely, ale dajú sa aj zneužiť na výrobu výbušnín. S cieľom zabrániť nedovolenej výrobe výbušnín sa nariadením (EÚ) č. 98/2013 o uvádzaní prekurzorov výbušnín na trh a ich používaní¹ (ďalej len „nariadenie“) obmedzuje sprístupnenie, zavedenie, držba a použitie vybraných prekurzorov výbušnín pre širokú verejnosť a stanovujú sa pravidlá nahlasovania podozrivých transakcií.

Po nadobudnutí účinnosti nariadenia 1. marca 2013² sa množstvo prekurzorov výbušnín dostupných na trhu pre verejnú spotrebu znížilo. Členské štáty okrem toho oznámili nárast počtu nahlásených podozrivých transakcií, zmiznutí a krádeží. Prekurzory výbušnín sa však aj naďalej používajú na nedovolenú výrobu výbušnín. Tieto „doma vyrobené výbušniny“ sa používajú v prevažnej väčšine teroristických útokov v EÚ vrátane útokov v Madride v roku 2004, Londýne v roku 2005, Paríži v roku 2015, Bruseli v roku 2016, ako aj v Manchestri a v Parsons Green v roku 2017. Útokom s doma vyrobenými výbušnínami sa pripisuje aj prevažná väčšina obetí takýchto útokov za posledné desaťročia.

Stanovením obmedzení a kontrol na úrovni Únie sa toto nariadenie zameriava na vytvorenie rovnakých podmienok pre všetky dotknuté spoločnosti. Nariadením sa však tento cieľ dosiahol len čiastočne, pretože umožňuje rôzne úrovne obmedzení v členských štátoch. Tým sa nezabezpečuje najväčší možný stupeň jednotnosti pre hospodárske subjekty. Okrem toho nezaručuje dostatočnú úroveň ochrany bezpečnosti širokej verejnosti. Existujú správy o zločincoch, ktorí sa usilujú o získanie prekurzorov výbušnín v členských štátoch s miernejšími obmedzeniami alebo online, kde sa nariadenie nie vždy uplatňuje.

Ukázalo sa, že existujúce obmedzenia a kontroly sú nedostatočné, pokiaľ ide o zabránenie nedovolenej výrobe doma vyrobených výbušnín. Napríklad požiadavka na registráciu transakcií neodrádza zločincov od získania prekurzorov výbušnín ani im v tom nezabraňuje. Právnické osoby môžu takisto získať prístup k prekurzorom výbušnín, ktoré nepotrebujú na žiadne profesionálne účely. Od nadobudnutia účinnosti nariadenia sa zmenila aj hrozba. Teroristi používajú nové taktiky a vyvíjajú nové návody a techniky výroby bômb, ktoré sú aspoň čiastočne určené na obchádzanie existujúcich obmedzení a kontrol.

V nariadení okrem toho chýbajú ustanovenia, ktorými by sa uľahčovalo dodržiavanie predpisov a ich presadzovanie. To prispieva k množstvu systémových deficitov v dodávateľskom reťazci: nie všetci účastníci si uvedomujú povinnosti vyplývajúce z nariadenia a nie všetky hospodárske subjekty vykonávajú kontroly na zabezpečenie súladu. Ani inšpekcie sa nevykonávajú systematicky vo všetkých členských štátoch. Napokon nariadenie nie je dostatočne jasné, pokiaľ ide o viaceré povinnosti, ktoré sa ním ukladajú, vrátane tých, ktorých cieľom je zabezpečiť prenos informácií v dodávateľskom reťazci. Cieľom tohto návrhu nariadenia je riešenie uvedených problémov prostredníctvom posilnenia a objasnenia nariadenia. Komisia bude súčasne pokračovať vo svojej nelegislatívnej práci zameranej na zníženie zneužívania prekurzorov výbušnín a odstraňovanie prekážok voľnému pohybu takýchto látok na vnútornom trhu, a to najmä pokračovaním práce vykonávanej

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 98/2013 z 15. januára 2013 o uvádzaní prekurzorov výbušnín na trh a ich používaní (Ú. v. EÚ L 39, 9.2.2013, s. 1).

² Účinnosť nadobudlo 2. septembra 2014.

v Stálom výbore pre prekurzory a zlepšovaním a aktualizáciou usmernení v súlade s nariadením.

Táto iniciatíva sa uskutočňuje v rámci programu regulačnej vhodnosti (REFIT). V stanovisku platformy REFIT sa potvrdili uvedené problémy vyplývajúce z odlišného uplatňovania nariadenia a navrhlo sa v ňom preskúmať príležitosti na zabezpečenie jeho jednotného uplatňovania, a to najmä stanovením spoločných podmienok a kritérií pre povolenia, ako aj objasnením nejasností týkajúcich sa požiadaviek na účastníkov dodávateľského reťazca.

• **Inštitucionálny základ návrhu**

Regulácia dostupnosti prekursorov výbušnín na trhu sa v akčnom pláne EÚ na zvýšenie bezpečnosti pred výbušninami z roku 2008 považovala za politickú prioritu³. Po prijatí akčného plánu Európska komisia zriadila Stály výbor pre prekurzory, expertnú skupinu, ktorá združuje odborníkov z orgánov členských štátov a zainteresované strany z oblasti chemického priemyslu a maloobchodného predaja. Na základe odporúčaní Stáleho výboru pre prekurzory a výsledkov posúdenia vplyvu potenciálnych možností⁴ Komisia v roku 2010 prijala návrh nariadenia o prekursoroch výbušnín⁵. Dňa 15. januára 2013 bolo prijaté nariadenie (EÚ) č. 98/2013 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní (ďalej len „nariadenie“).

Význam takýchto obmedzení a kontrol pre narušenie činností teroristických sietí sťažiením útokov na ciele a sťažiením prístupu k nebezpečným látkam, ako aj sťažiením ich použitia, bol opätovne zdôraznený v Európskom programe v oblasti bezpečnosti⁶, ktorý Komisia prijala v apríli 2015.

Komisia po útokoch v Paríži 13. novembra 2015 a v Bruseli 22. marca 2016 v akčnom pláne na boj proti nelegálnemu pašovaniu a používaniu strelných zbraní a výbušnín⁷ a v oznámení o naplňaní programu EÚ v oblasti bezpečnosti s cieľom bojovať proti terorizmu⁸ zdôraznila, že prekurzory výbušnín sú naďalej príliš ľahko dostupné a že by sa mali posilniť existujúce kontroly.

Komisia vo februári 2017 prijala správu o uplatňovaní nariadenia⁹. V správe sa načrtol rad výziev, ktorým čelia členské štáty a dodávateľský reťazec pri vykonávaní nariadenia, ako aj potreba zvýšiť kapacitu všetkých aktérov pri uplatňovaní a presadzovaní obmedzení a kontrol. V správe sa opisovali obmedzenia právnych predpisov týkajúce sa informovanosti v dodávateľskom reťazci a množstvo rôznych režimov v celej EÚ, čo vytvára vážne bezpečnostné nedostatky a výzvy pre účastníkov dodávateľského reťazca, ktorí vykonávajú obchodnú činnosť v celej EÚ.

³ Rada Európskej únie, „Akčný plán EÚ na zvýšenie bezpečnosti pred výbušninami“, 8109/08.

⁴ Pracovný dokument útvarov Komisie: Posúdenie vplyvu Sprievodný dokument Návrh Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní, SEC(2010) 1041 final z 20. 9. 2010.

⁵ Návrh Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní, COM(2010) 0473 final z 20. 9. 2010.

⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Európsky program v oblasti bezpečnosti, COM(2015) 185 final z 30. 4. 2015.

⁷ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade Vykonávanie Európskeho programu v oblasti bezpečnosti: Akčný plán EÚ na boj proti nelegálnemu pašovaniu a používaniu strelných zbraní a výbušnín, COM(2015) 624 final z 2. 12. 2015.

⁸ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade: Naplňanie Európskeho programu v oblasti bezpečnosti s cieľom bojovať proti terorizmu a pripraviť pôdu pre účinnú a skutočnú bezpečnostnú úniu, COM(2016) 230 final z 20. 4. 2016.

⁹ Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o uplatňovaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 98/2013 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní a o delegovaní právomoci na základe uvedeného nariadenia, COM(2017) 103 final z 28. 2. 2017.

V októbri 2017 bolo prijaté odporúčanie Komisie o okamžitých krokoch na zabránenie zneužívania prekursorov výbušnín¹⁰. Členské štáty boli naliehavo vyzvané, aby prijali všetky potrebné opatrenia v rámci existujúceho nariadenia s cieľom zabrániť teroristom v prístupe k obmedzovaným látkam, a boli vyzvané, aby vykonali dôkladné posúdenie systémov zákazu, povolení alebo registrácie, ktoré zaviedli.

Rada Európskej únie 7. decembra 2017 uvítala odporúčanie a vyzvala členské štáty, aby obmedzili dostupnosť prekursorov výbušnín pre širokú verejnosť¹¹. Aj Európsky parlament vyjadril obavy v súvislosti so širokou dostupnosťou strelných zbraní a prekursorov výbušnín na skrytých sieťach a s rastúcimi väzbami medzi terorizmom a organizovaným zločinom¹².

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Látky a zmesi, ktoré možno použiť na výrobu nedovolených výbušnín, podliehajú aj niekoľkým ďalším právnym nástrojom EÚ. Tieto nástroje, rovnako ako tento návrh, sú zamerané na zabezpečenie fungovania vnútorného trhu. Všetky majú aj ďalší cieľ, ktorý obvykle súvisí s verejným zdravím, bezpečnosťou a so životným prostredím. Naproti tomu sekundárny cieľ tohto navrhovaného nariadenia je orientovaný na bezpečnosť, presnejšie na odhaľovanie nedovolenej výroby výbušnín a jej predchádzanie.

Obmedzenia chemických látok na účely bezpečnosti sa nachádzajú aj v nariadení (EÚ) č. 1259/2013¹³ a v nariadení (ES) č. 273/2004¹⁴, ktoré sa týkajú obchodu s drogovými prekursorami medzi EÚ a tretími krajinami a v rámci EÚ. Niekoľko prekursorov výbušnín možno použiť aj ako drogové prekursory. Okrem toho v nariadení Rady (ES) č. 428/2009¹⁵ sa stanovujú spoločné pravidlá kontroly EÚ a spoločný zoznam EÚ obsahujúci položky s dvojakým použitím, ktoré zahŕňajú niektoré prekursory výbušnín.

S cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia sa v nariadení (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (nariadenie CLP)¹⁶ stanovujú kritériá na úrovni EÚ s cieľom určiť, či chemická látka alebo zmes, ktorá je vyrobená na európskom trhu alebo dovážaná na európsky trh, musí byť klasifikovaná ako nebezpečná. Dodávatelia teda musia oznámiť zistené nebezpečenstvá týchto látok alebo zmesí svojim zákazníkom, ako aj spotrebiteľom. Najbežnejším nástrojom na informovanie o nebezpečnosti je označenie na balenej látke alebo zmesi, ale aj karta bezpečnostných údajov, ktorá sa poskytuje následným subjektom v dodávateľskom reťazci.

¹⁰ Odporúčanie Komisie o okamžitých krokoch na zabránenie zneužívania prekursorov výbušnín, C(2017) 6950 final z 18. 10.2017.

¹¹ Závery Rady o posilnení reakcie Európskej únie na riziká týkajúce sa CBRN, obmedzení prístupu k prekursorom výbušnín a ochrane verejných priestranstiev, 15648/17.

¹² Uznesenie Európskeho parlamentu z 3. októbra 2017 o boji proti počítačovej kriminalite [2017/2068(INI)].

¹³ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1259/2013 z 20. novembra 2013, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 111/2005, ktorým sa stanovujú pravidlá sledovania obchodu s drogovými prekursorami medzi Spoločenstvom a tretími krajinami (Ú. v. EÚ L 330, 10.12.2013, s. 30).

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 z 11. februára 2004 o prekursoroch drog (Ú. v. EÚ L 47, 18.2.2004, s. 1).

¹⁵ Nariadenie Rady (ES) č. 428/2009 z 5. mája 2009, ktorým sa stanovuje režim Spoločenstva na kontrolu vývozov, prepravy, sprostredkovania a tranzitu položiek s dvojakým použitím (Ú. v. EÚ L 134, 29.5.2009, s. 1).

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 (Ú. v. EÚ L 353, 31.12.2008, s. 1).

Na účely verejného zdravia, aspektov životného prostredia a bezpečnosti nariadenie (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH)¹⁷ zahŕňa postup registrácie chemických látok a uvádzajú sa v ňom obmedzenia výroby, uvádzania na trh a používania určitých nebezpečných látok, zmesí a výrobkov. Patrí sem prekursor výbušnín, dusičnan amónny. V nariadení (ES) č. 2003/2003 o hnojivách¹⁸ sa stanovujú presné pravidlá týkajúce sa bezpečnostných a kontrolných opatrení pre hnojivá na báze dusičnanu amónneho.

Týmto návrhom nariadenia sa nevyžaduje žiadna predchádzajúca registrácia alebo klasifikácia chemických látok. Prístup tohto navrhovaného nariadenia spočíva v tom, že všetky chemické látky sa môžu sprístupniť aj širokej verejnosti, pokiaľ sa v tomto nariadení (alebo inom právnom predpise Únie) neustanovuje inak (pozri článok 4).

Smernica 2014/28/EÚ o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania výbušnín na civilné použitie na trhu a ich kontroly¹⁹ sa týka výbušnín, zatiaľ čo toto navrhované nariadenie sa týka prekursorov výbušnín, t. j. látok, ktoré možno použiť na nedovolenú výrobu výbušnín. Tento návrh nariadenia sa nevzťahuje ani na pyrotechnické výrobky. Sprístupnenie takýchto výrobkov sa upravuje v smernici 2013/29/EÚ o harmonizácii zákonov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania pyrotechnických výrobkov na trhu²⁰, v ktorom sa kategorizujú pyrotechnické výrobky podľa typu ich použitia alebo ich účelu a úrovne nebezpečenstva. Najnebezpečnejšia kategória ohňostrojov (F4) je určená len na profesionálne použitie.

• Súlad s ostatnými politikami Únie

Tento návrh dopĺňa Akčný plán EÚ na zlepšenie pripravenosti na chemické, biologické, rádiologické a jadrové bezpečnostné riziká z roku 2017²¹, a najmä opatrenia v uvedenom akčnom pláne pre chemický priemysel, napríklad prácu na zisťovaní a zmierňovaní chemických hrozieb, ako je odhalenie colnými orgánmi, alebo na predchádzaní vnútorným hrozbám pre chemické zariadenia. Okrem toho sa v akčnom pláne EÚ na podporu ochrany verejných priestorov z roku 2017²² stanovuje rámec pre spoluprácu a výmenu informácií a osvedčených postupov medzi členskými štátmi v súvislosti s teroristickými hrozbami vrátane tých, ktoré sa týkajú doma vyrobených výbušnín.

Navrhované nariadenie bude dopĺňať trestnoprávny rámec stanovený v smernici 2017/541 o boji proti terorizmu²³, najmä ak nahlásenie podozrivej transakcie v rámci tohto návrhu môže viesť k vyšetrovaniu na základe podozrenia z teroristického trestného činu. Pokiaľ online

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2003/2003 z 13. októbra 2003 o hnojivách (Ú. v. EÚ L 304, 21.11.2003, s. 1).

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/28/EÚ z 26. februára 2014 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania výbušnín na civilné použitie na trhu a ich kontroly (Ú. v. EÚ L 96, 29.3.2014, s. 1).

²⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/29/EÚ z 12. júna 2013 o harmonizácii zákonov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania pyrotechnických výrobkov na trhu (Ú. v. EÚ L 178, 28.6.2013, s. 27).

²¹ COM(2017) 610 final z 18. 10. 2017.

²² COM(2017) 612 final z 18. 10. 2017.

²³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/541 z 15. marca 2017 o boji proti terorizmu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV a mení rozhodnutie Rady 2005/671/SVV (Ú. v. EÚ L 88, 31.3.2017, s. 6).

obsah verejne podnecuje k páchaniu teroristických trestných činov s doma vyrobenými výbušnami, v uvedenej smernici sa vyžaduje, aby členské štáty prijali opatrenia na odstránenie takého obsahu.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Právnym základom tohto návrhu je článok 114 ZFEÚ, ktorý umožňuje Európskemu parlamentu a Rade v súlade s riadnym legislatívnym postupom prijímať legislatívne opatrenia na aproximáciu ustanovení zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení členských štátov, ktoré smerujú k vytváraniu a fungovaniu vnútorného trhu.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Potreba opatrení na úrovni EÚ už bola uznaná prijatím nariadenia (EÚ) č. 98/2013, v ktorom sa stanovujú pravidlá platné v celej Únii týkajúce sa obmedzení a kontrol prekursorov výbušnín. Zatiaľ čo sa v súčasnom právnom rámci stanovil určitý spoločný prístup v EÚ, z jeho hodnotenia vyplynuli aj značné rozdiely na legislatívnej a operačnej úrovni. Nariadenie (EÚ) č. 98/2013 umožňuje členským štátom nielen stanoviť rôzne druhy obmedzení, ale ponecháva priestor aj pre rozdielne výklady a rozdielne stupne praktického uplatňovania.

Rôzne pravidlá a postupy ovplyvňujú hospodárske subjekty v celej EÚ, najmä keď predávajú alebo kupujú výrobky v rámci EÚ. Ide o problém vnútorného trhu, ktorý obmedzuje slobodu pohybu prekursorov výbušnín v EÚ. Tento problém nemožno vyriešiť jednostrannými opatreniami členských štátov, pretože prekážky a neistoty vyplývajú z rozdielov medzi právnymi predpismi a postupmi členských štátov. Podobne aj neistoty týkajúce sa existujúceho rámca EÚ si vyžadujú riešenie na úrovni EÚ, keďže vnútroštátne opatrenia by viedli len k rôznym výkladom nariadenia.

Rôzne pravidlá a postupy možno zneužiť na nezákonné získavanie prekursorov výbušnín. Ak zločinci dokážu získať prekursorov výbušnín v členských štátoch, kde je menej obmedzení a/alebo nižšie úrovne kontroly, má to vplyv na bezpečnosť každého členského štátu a vyvoláva to obavy o bezpečnosť na úrovni EÚ. Zásah EÚ je nevyhnutný, keďže týmto postupom sa dá zabrániť iba vtedy, ak členské štáty harmonizujú svoje systémy kontroly a budú riadne presadzovať pravidlá.

Obmedzenia a kontroly sa musia zosúladiť s vyvíjajúcou sa hrozbou. Ak v niektorých členských štátoch neexistuje primeraná úroveň obmedzení a kontrol, iné členské štáty by mohli považovať za potrebné prijať opatrenia na vnútroštátnej úrovni, ktoré presahujú rámec tohto nariadenia. To by malo negatívny vplyv na voľný pohyb osôb a tovaru a služieb v celej Únii.

Pridaná hodnota opatrení na úrovni Únie by preto viedla k harmonizovanejším obmedzeniam a kontrolám v súvislosti s prekursorami výbušnín, čo by zlepšilo bezpečnosť a uľahčilo voľný pohyb týchto látok.

• Proporcionalita

V sprievodnom posúdení vplyvu sa uprednostňuje prístup tohto návrhu pred nelegislatívnymi opatreniami zameranými na zvýšenie uplatňovania nariadenia, ako aj pred významnejšou legislatívnou revíziou súčasného rámca. Týmto návrhom sa posilňuje a objasňuje existujúci právny rámec bez toho, aby boli dotknuté jeho základné vlastnosti. Zatiaľ čo návrh by významne prispieval k bezpečnosti a fungovaniu vnútorného trhu, nebol by neprimeraný vzhľadom na svoje obmedzené očakávané vplyvy na trh z hľadiska vykonávania alebo zaťaženia a nákladov v súvislosti s presadzovaním.

Zvýšené harmonizované obmedzenia ovplyvnia spoločnosti, ktoré sa špecializujú na dodávanie (vysoko koncentrovaných) obmedzených prekursorov výbušnín vo väčšej miere než tie, ktoré ponúkajú širší sortiment výrobkov vrátane alternatív k obmedzovaným prekursorom výbušnín. Hoci takéto obmedzenia môžu znížiť spotrebu obmedzovaných výrobkov a dopyt po nich, môžu aj zvýšiť spotrebu výrobkov s nižšími koncentraciami, ktoré majú rovnaký účinok, alebo alternatívnych výrobkov, ktoré sa budú naďalej vyvíjať, a dopyt po nich. To môže obmedziť obchodnú činnosť spoločností, ktoré vyrábajú alebo predávajú obmedzované výrobky, ale môže to vytvárať nové príležitosti pre spoločnosti, ktoré vyrábajú alebo predávajú alternatívne výrobky a nižšie koncentrácie, a motivovať inovačné spoločnosti. Pri zvážení všetkých okolností by teda nevznikal výrazný vplyv na obrat chemického priemyslu ako celku.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

• Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov

V súlade s pracovným programom Komisie na rok 2018, v ktorom sa plánuje možná revízia nariadenia, sa vypracovala štúdia s cieľom analyzovať súčasnú situáciu, identifikovať nedostatky a problémy a posúdiť vplyv možných politických zmien. Táto štúdia bola podporou pre Komisiu pri skúmaní spôsobov, ako zlepšiť účinnosť a efektívnosť obmedzení a kontrol na úrovni EÚ, ktoré obmedzujú dostupnosť prekursorov výbušnín a zabezpečujú primerané nahlasovanie podozrivých transakcií prostredníctvom dodávateľského reťazca.

V štúdii sa ukázalo, že všeobecné ciele nariadenia sú aj naďalej relevantné pre súčasné potreby v dôsledku pokračujúcej teroristickej hrozby v Európe a že nariadenie bolo celkovo účinné pri prispievaní k obmedzeniu dostupnosti prekursorov výbušnín pre širokú verejnosť. Nariadenie prispelo k vnútroštátnemu úsiliu o zlepšenie odhaľovania prostredníctvom zvýšenej výmeny informácií a zvyšovania informovanosti o vznikajúcej hrozbe súvisiacej s prekursorami výbušnín, a to tým, že vo veľkej miere zviditeľnilo hrozbu vyplývajúcu z prekursorov výbušnín a vytvorilo politickú podporu na presadzovanie rýchleho prijatia vnútroštátnych reštriktívnych opatrení.

V hodnotení sa poukázalo aj na množstvo otázok a oblastí na zlepšenie súčasného rámca. Analýza konkrétne ukázala, že nariadenie nepokrýva a jasne nevymedzuje všetky relevantné prekursorov výbušnín a dotknuté zainteresované strany. Uplatňovanie a presadzovanie nariadenia je obmedzené nedostatkom jednotných kontrol a rozličnými spôsobmi, akými sa kontroly vykonávajú. Fragmentácia režimov kontrol v celej EÚ vytvorila výzvy, pokiaľ ide o dodržiavanie požiadaviek zo strany hospodárskych subjektov, a predstavuje bezpečnostný problém. Identifikoval sa potenciál na zjednodušenie a na úspory nákladov prostredníctvom ďalšej harmonizácie systému obmedzení a kontrol, objasnenia povinnosti označovania a rýchlejšieho a flexibilnejšieho postupu EÚ na zmenu zoznamu obmedzených prekursorov výbušnín.

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

Pri príprave hodnotenia a prípadnej revízie existujúceho právneho rámca Komisia uskutočnila niekoľko konzultácií s rôznymi skupinami zainteresovaných strán, ako sú členovia širokej verejnosti, vnútroštátne príslušné orgány, hospodárske subjekty vrátane výrobcov, distribútorov a maloobchodných predajcov. Medzi kľúčové zainteresované strany, s ktorými sa konzultovalo, patrí Stály výbor Komisie pre prekursorov, ktorý združuje odborníkov z orgánov členských štátov a zainteresované strany z oblasti chemického priemyslu a maloobchodného predaja.

S verejnosťou sa konzultovalo o možnej revízii existujúceho právneho rámca od 6. decembra 2017 do 14. februára 2018. Prijalo sa 83 odpovedí, pričom prevažne sú od predstaviteľov podnikov alebo združení súvisiacich s výrobou, distribúciou, predajom alebo používaním prekursorov výbušnín. Väčšina z nich odpovedala, že súčasný systém kontrol a obmedzení uvádzania prekursorov výbušnín na trh a ich používania predstavuje pomerne nízke náklady, ale okrem toho len čiastočne zabezpečuje bezpečnosť širokej verejnosti. Okrem toho tvrdili, že nariadenie výrazne neprispieva k harmonizácii kontrol v členských štátoch. Napokon väčšina odpovedala, že dostupnosť určitých neregulovaných, ale potenciálne nebezpečných látok na trhu, ako aj online predaj prekursorov výbušnín, predstavujú bezpečnostné obavy.

Z odpovedí získaných v rámci verejnej konzultácie vyplýva, že respondenti podporujú budúce zlepšenie právneho rámca, najmä prostredníctvom objasnenia rozsahu pôsobnosti rámca, pokiaľ ide o online predaj, prostredníctvom harmonizovanejšieho uplatňovania vo všetkých členských štátoch a zlepšeného prenosu informácií v dodávateľskom reťazci. Všetky tieto pripomienky boli v tomto návrhu zohľadnené. Prevažná väčšina Stáleho výboru pre prekursorské a odvetvových zástupcov výrobcov a distribútorov podporila opatrenia na zlepšenie existujúceho právneho rámca, ako sa uvádza v tomto návrhu. Okrem toho navrhli, aby bol tento návrh doplnený o niekoľko nelegislatívnych opatrení uvedených v posúdení vplyvu.

• **Posúdenie vplyvu**

Výbor pre kontrolu regulácie zaujal k posúdeniu vplyvu, ktoré podporuje tento návrh, kladné stanovisko s niekoľkými návrhmi na zlepšenie²⁴. V nadväznosti na toto stanovisko bolo posúdenie vplyvu zmenené tak, aby jasnejšie vysvetľovalo, ako boli navrhnuté rôzne možnosti politiky, a prečo boli vybraté tieto konkrétne možnosti. Osobitná pozornosť sa venovala online predaju, a to aj v rámci súčasného rámca, aj v rôznych politických možnostiach. Posúdenie vplyvu bolo ďalej zmenené, aby sa v ňom výslovne uvádzali kritériá použité na určenie príslušných obmedzení a kontrol a aby sa lepšie zohľadňovali názory zainteresovaných strán na konkrétne možnosti a opatrenia. Nakoniec sa doplnil oddiel, v ktorom sa podrobne uvádzajú opatrenia na presadzovanie vykonávané Komisiou.

Okrem základného scenára (možnosť 0) sa zvažovali tri možnosti politiky. Možnosť politiky 1 (nelegislatívna) by posilnila uplatňovanie nariadenia prostredníctvom nelegislatívnych opatrení. Možnosťou politiky 2 (legislatívna – revízia existujúceho rámca) by sa zvýšila účinnosť a efektívnosť obmedzení, presadzovanie verejnými orgánmi a dodržiavanie požiadaviek dodávateľským reťazcom, a napokon, možnosťou politiky 3 (legislatívna – prepracovanie súčasného rámca) by sa zaviedli ďalšie kontroly v dodávateľskom reťazci.

Po analýze a porovnaní rôznych možností sa možnosť politiky 2 označila za uprednostňovanú možnosť politiky. Touto možnosťou by sa riešili oba zistené problémy a prispela by k dosiahnutiu určených všeobecných a konkrétnych cieľov. Navrhovanými opatreniami by sa navyše posilnil a objasnil existujúci právny rámec bez toho, aby boli dotknuté základné vlastnosti. Keďže súčasným nariadením sa aspoň čiastočne dosiahli jeho hlavné ciele, úplné prepracovanie sa zdá zbytočné.

Hlavné náklady uprednostňovanej možnosti súvisia s nákladmi na presadzovanie pre verejné orgány a s ušlým ziskom pre spoločnosti v dôsledku obmedzení súvisiacich so sprístupnením širokej verejnosti. To môže mať aj mierne negatívny vplyv na trh práce. Vo všeobecnosti sa však preferovanou možnosťou znížia náklady na dodržiavanie predpisov a administratívna

²⁴ Odkaz na stanovisko výboru pre kontrolu regulácie v RegDoc.

záťaž v dôsledku harmonizácie a objasnenia existujúcich povinností. V posúdení vplyvu sa odhadovali náklady pre podniky v celej Únii v rozsahu od 5 do 25 miliónov EUR pri zavedení, po ktorých by nasledovali ročné náklady v rozsahu od 24 do 83 miliónov EUR. V prípade verejnej správy sa tieto náklady odhadovali na približne 5 miliónov EUR pri zavedení a ročne od 8 do 18 miliónov EUR. Hlavné prínosy vyplývajú z úspor nákladov na dodržiavanie predpisov, ktoré sa odhadujú na 25 až 75 miliónov EUR ročne, ako aj zo znižovania počtu trestných činov vrátane teroristických útokov, potenciálne až do 500 miliónov EUR.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Keďže ide o revíziu existujúceho právneho predpisu patriaceho do Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti REFIT Komisie, Komisia hľadala príležitosti na zjednodušenie a zníženie záťaže. Povaha tohto právneho predpisu znamená, že sa vzťahuje na všetkých obchodníkov, a preto sa mikropodnikom v rámci tohto návrhu neposkytuje žiadna výnimka.

Zainteresované strany v rámci platformy REFIT odporučili Komisii, aby preskúmala možnosti uľahčenia jednotného uplatňovania nariadenia v členských štátoch, ako je stanovenie spoločných podmienok a kritérií pre udeľovanie povolení, ako aj objasnenie nejasností. Okrem toho sa dospelo k spoločnému záveru, že existuje potreba objasniť požiadavky týkajúce sa subjektov dodávateľského reťazca²⁵.

V tomto návrhu sa objasní a zlepši účinnosť kontrolných opatrení, ktoré sa v súčasnosti uplatňujú. V posúdení vplyvu sa odhaduje, že to povedie k zníženiu súčasných nákladov spoločností na dosiahnutie súladu s nariadením o približne 10 % (25 až 75 miliónov EUR ročne). Týmto návrhom sa obmedzia rozdiely v obmedzeniach prekursorov výbušnín v celej EÚ, čo zjednoduší právny rámec a objasní a zjednoduší dodržiavanie pravidiel. To je obzvlášť užitočné pre spoločnosti pôsobiace v celej EÚ, ktoré sa v súčasnosti musia prispôbovať rôznym režimom.

V navrhovanom nariadení sa stanovuje harmonizovanejší rámec na sprístupnenie obmedzených prekursorov výbušnín širokej verejnosti, najmä stanovením spoločných podmienok na udeľovanie povolení a zrušením registračného režimu stanoveného v nariadení (EÚ) č. 98/2013. V návrhu nariadenia sa objasňuje, že sa uplatňuje aj online, a poskytujú sa v ňom pokyny o tom, ako sa nariadenie môže uplatňovať online. Rozlišovanie medzi profesionálnym používateľom, ktorému môžu byť sprístupnené obmedzené prekursory výbušnín, a členom širokej verejnosti, ktorému nemôžu byť sprístupnené obmedzené prekursory výbušnín, sa zjednoduší zavedením vymedzenia oboch pojmov. V návrhu sa rieši nejasnosť týkajúca sa povinnosti označovania tým, že sa objasňuje, že každý stupeň v dodávateľskom reťazci bude niesť bremeno informovania nasledujúceho stupňa o tom, že dodávaný výrobok podlieha obmedzeniam tohto nariadenia. To možno dosiahnuť prostredníctvom označenia, ale aj s pomocou existujúcich nástrojov, ako je karta bezpečnostných údajov podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006.

V súčasnosti existujú ustanovenia o dusičnane amónnom v uvedenom nariadení (ES) č. 1907/2006 a v nariadení (EÚ) č. 98/2013 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní. Podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006 sa zakazuje uvádzať na trh dusičnan amónny obsahujúci dusík v určitej koncentrácii alebo vo vyššej koncentrácii, ako je stanovené, s výnimkou dodávok pre následných užívateľov, distribútorov, poľnohospodárov na účely

²⁵

Stanovisko platformy REFIT týkajúce sa predloženia pripomienok Detailhandel Nederland a občana (LTL 494) k nariadeniu (EÚ) č. 98/2013 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní, 21. 9. 2017.

poľnohospodárskych činností a fyzické alebo právnické osoby zapojené do profesionálnych činností. Podľa nariadenia (EÚ) č. 98/2013 podlieha dodávka dusičnanu amónneho mechanizmu nahlasovania podozrivých transakcií a členské štáty majú možnosť zaviesť prostredníctvom ochrannej doložky ďalšie obmedzenia, ak na to existujú primerané dôvody.

Ako uviedla Komisia v roku 2015²⁶, regulačný rámec by sa zjednodušil presunom príslušných bezpečnostných obmedzení o sprístupňovaní dusičnanu amónneho z nariadenia (ES) č. 1907/2006 do tohto nariadenia. Tým sa doplnia obmedzenia podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006 týkajúce sa dusičnanu amónneho v koncentrácii presahujúcej 28 %. Týmto presunom sa dosiahne vyššia súdržnosť právneho rámca, a teda aj vyššia pravdepodobnosť jeho dodržiavania a presadzovania.

- **Základné práva**

Tento návrh má mierne negatívny vplyv na slobodu podnikania, pretože rozširuje celoeurópske obmedzenia týkajúce sa sprístupňovania prekursorov výbušnín širokej verejnosti. Vplyv je však marginálny, pretože ide o veľmi malý trh. Navyše pokles v spotrebe obmedzovaných výrobkov a dopytu po nich môže byť sprevádzaný nárastom spotreby nižších koncentrácií, ktoré majú rovnaký účinok, alebo alternatívnych výrobkov, ktoré sa budú naďalej vyvíjať, a dopytu po nich.

Týmto návrhom sa významne nezmení vplyv na ochranu osobných údajov, ktorá už existuje v súčasnom právnom rámci. Tento návrh je na jednej strane zameraný na zrušenie registrácie transakcií, ktorú vykonáva široká verejnosť. Na druhej strane sa týmto návrhom ukladá spoločnostiam povinnosť overiť zákonnosť každej transakcie, čo so sebou prináša zhromažďovanie a spracúvanie osobných údajov. Všeobecne preto môže dôjsť k miernemu zvýšeniu objemu údajov, ktoré sa zhromažďujú a spracúvajú. Cieľom tohto návrhu je minimalizovať zásahy do práva na ochranu osobných údajov, a to stanovením jasných pravidiel obmedzenia účelu týkajúcich sa spracovania a zhromažďovania údajov, pričom v prípade overovania predaja sa maximálne obdobie uchovávania údajov stanovuje na jeden rok.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Legislatívny návrh nemá vplyv na rozpočet Únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania a spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

S cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie plánovaných opatrení a monitorovať ich výsledky bude Komisia naďalej úzko spolupracovať so Stálym výborom pre prekursorov, ako aj so všetkými ostatnými príslušnými zainteresovanými stranami z orgánov členských štátov, chemického dodávateľského reťazca a agentúr a inštitúcií EÚ.

Komisia prijme monitorovací program na monitorovanie výstupov, výsledkov a vplyvov tohto nariadenia. V monitorovacom programe sa stanoví spôsob zhromažďovania údajov a potrebných dôkazov, ako aj interval ich zhromažďovania. Členské štáty by mali jeden rok po začatí uplatňovania, a potom každoročne, oznamovať Komisii niektoré informácie, ktoré

²⁶

Správa podľa článku 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 98/2013 z 15. januára 2013 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní, v ktorej sa skúmajú možnosti presunu príslušných ustanovení týkajúcich sa dusičnanu amónneho z nariadenia (ES) č. 1907/2006; COM(2015) 122 final z 12.3.2015.

sa považujú za nevyhnutné na účinné monitorovanie uplatňovania tohto nariadenia. Väčšinu týchto informácií zhromaždia príslušné orgány počas výkonu svojich povinností, a preto nebude potrebné vynaložiť ďalšie úsilie na zhromažďovanie údajov. Komisia sa prostredníctvom Stáleho výboru pre prekursorov zameria aj na zhromažďovanie údajov a informácií od hospodárskych subjektov v celom dodávateľskom reťazci.

Komisia vyhodnotí účinnosť, efektívnosť, relevantnosť, súdržnosť a pridanú hodnotu EÚ výsledného právneho rámca, a to najskôr 6 rokov po začatí uplatňovania, aby sa zabezpečilo, že je k dispozícii dostatok údajov týkajúcich sa uplatňovania nariadenia. Toto hodnotenie musí zahŕňať konzultácie so zainteresovanými stranami s cieľom zhromaždiť spätnú väzbu o účinkoch legislatívnych zmien a vykonaných miernych opatrení. Porovnávacím ukazovateľom, na základe ktorého sa bude merať pokrok, je východisková situácia, keď legislatívny akt nadobudne účinnosť.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Článok 1: Predmet úpravy – Predmet úpravy navrhovaného nariadenia je totožný s predmetom úpravy nariadenia (EÚ) č. 98/2013. Navrhovaným nariadením sa stanovujú harmonizované pravidlá týkajúce sa sprístupňovania, dovozu, vlastníctva a používania látok alebo zmesí, ktoré by sa mohli zneužiť na nedovolenú výrobu výbušnín, s cieľom obmedziť ich dostupnosť širokej verejnosti. Okrem toho sa v ňom stanovujú pravidlá na zabezpečenie správneho nahlasovania podozrivých transakcií prostredníctvom dodávateľského reťazca.

Článok 2: Rozsah pôsobnosti – Týmto ustanovením sa stanovuje, že látky alebo zmesi, na ktoré sa vzťahujú harmonizované pravidlá tohto nariadenia, sú tie, ktoré sú uvedené v prílohách I a II. Tento návrh nariadenia prináša niektoré zmeny týkajúce sa uvedených príloh v porovnaní s nariadením (EÚ) č. 98/2013, ktoré sú podrobne uvedené vo vysvetleniach týkajúcich sa článkov 3 a 5 uvedených ďalej.

Podobne ako nariadenie (EÚ) č. 98/2013 tento návrh nariadenia vylučuje „výrobky“ v zmysle článku 3 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1907/2006, ako aj špecifikované pyrotechnické výrobky a vybavenie, kapsle určené do hračiek a špecifikované lieky.

Článok 3: Vymedzenie pojmov – V tomto ustanovení sa stanovuje vymedzenie pojmov, ktoré sa používajú v navrhovanom nariadení. Zatiaľ čo väčšina vymedzených pojmov zostáva nezmenená, pokiaľ ide o nariadenie (EÚ) č. 98/2013, v tomto ustanovení sa zavádza vymedzenie niektorých ďalších pojmov a mení sa vymedzenie existujúcich pojmov, ako je vysvetlené ďalej.

V navrhovanom nariadení sa uvádza vymedzenie pojmu „obmedzený prekursor výbušnín“, ktorý nemožno sprístupňovať členom širokej verejnosti a členovia širokej verejnosti ho nemôžu dovážať, vlastníť ani používať (pozri článok 5 ods. 1). Pojem „obmedzený prekursor výbušnín“ sa vzťahuje na látky aj zmesi, ale vylučuje „výrobky“ [pozri aj článok 2 ods. 2 písm. a)]. Prekursorov výbušnín uvedených v prílohe I sú „obmedzené“ pri koncentračnom limite presahujúcom koncentráciu stanovenú v stĺpci 2 v uvedenej prílohe alebo v prípade dusičnanu amónneho pri koncentračnom limite rovnakom alebo vyššom ako uvedená koncentrácia.

Medzi kritériá, na základe ktorých sa určuje, ktoré opatrenia by sa mali vzťahovať na ktoré prekursorov výbušnín, patrí miera hrozby spojená s príslušným prekursorom výbušnín, objem obchodu s príslušným prekursorom výbušnín a možnosť stanoviť úroveň koncentrácie, pod ktorou by sa prekursor výbušnín mohol ešte používať na legítimne účely, na ktoré sa sprístupňuje a pri ktorej je oveľa menej pravdepodobné, že sa použije na nedovolenú výrobu výbušnín (pozri odôvodnenie 5).

Rozsah pojmu „obmedzený prekursor výbušnín“ je v porovnaní s nariadením (EÚ) č. 98/2013 rozšírený prostredníctvom prílohy I tromi spôsobmi. Po prvé, v tomto návrhu nariadenia sa

do prílohy I pridáva kyselinu sírovú. Nedovolené výbušniny použité v niekoľkých teroristických útokoch spáchaných v EÚ v uplynulých rokoch boli vyrobené s použitím kyseliny sírovej. Uvádzanie kyseliny sírovej na trh sa v EÚ už reguluje vzhľadom na jej nebezpečné vlastnosti ako chemickej látky žieravej pre kožu [príloha VI k nariadeniu (ES) č. 1272/2008]. Pri koncentrácii nižšej ako koncentračný limit 15 % hm. stanovený v stĺpci 2 prílohy I je výrazne ťažšie vyrábať nedovolené výbušniny s použitím kyseliny sírovej, pričom je stále možné ju použiť na legítimne účely, na ktoré je sprístupňovaná. Hoci objem obchodu s kyselinou sírovou v EÚ je významný, odhaduje sa, že iba približne 0,5 % tejto kyseliny sírovej sa sprístupňuje pre širokú verejnosť.

Po druhé, v tomto návrhu nariadenia sa v porovnaní s nariadením (EÚ) č. 98/2013 znižuje koncentračný limit pre nitrometán v prílohe I, a to z 30 % hm. na 16 % hm. Pri koncentrácii nižšej ako limit 16 % hm. je výrazne ťažšie vyrábať nedovolené výbušniny s použitím nitrometánu, pričom je stále možné ho použiť na legítimne účely, na ktoré je sprístupňovaný. Objem obchodu s nitrometánom v EÚ je malý, podobne ako aj podiel nitrometánu, ktorý sa sprístupňuje pre širokú verejnosť.

Po tretie, v nariadení (ES) č. 1907/2006 (príloha XVII) už existuje súčasné obmedzenie týkajúce sa dusičnanu amónneho obsahujúceho v hmotnosti 16 % alebo viac dusíka v pomere k dusičnanu amónnemu a presúva sa do tohto nariadenia (príloha I, pozri aj článok 5 ods. 2 a článok 18). Je lepšie, ak sú tieto obmedzenia týkajúce sa dusičnanu amónneho zavedené v tomto nariadení, ktoré sa vzťahuje na bezpečnostné riziká, namiesto nariadenia (ES) č. 1907/2006, ktorého cieľom je zabezpečiť verejné zdravie, ochranu životného prostredia a bezpečnosť²⁷.

Týmto presunom nie je ovplyvnený rozsah pôsobnosti existujúceho obmedzenia. Z toho dôvodu sa v článku 5 ods. 2 uvádza, že poľnohospodári budú mať aj naďalej prístup k dusičnanu amónnemu obsahujúcemu v hmotnosti 16 % alebo viac dusíka v pomere k dusičnanu amónnemu na účely poľnohospodárskych činností. V rámci presunu sa preto v tomto návrhu nariadenia zavádza aj vymedzenie pojmu „poľnohospodárska činnosť“, ako sa stanovuje v prílohe XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006.

V navrhovanom nariadení sa zavádza vymedzenie pojmu „regulovaný prekursor výbušnín“, ktoré sa vzťahuje nielen na obmedzené prekursor výbušnín uvedené v prílohe I, ale aj na prekursor výbušnín (podliehajúce nahlasovaniu) uvedené v prílohe II. V porovnaní s nariadením (EÚ) č. 98/2013 sa v návrhu nariadenia vypúšťajú odkazy v prílohe II na kyselinu sírovú a dusičnan amónny, pretože tieto sú teraz zahrnuté v prílohe I. V článku 9 sa vyžaduje, aby hospodárske subjekty nahlasovali podozrivé transakcie týkajúce sa regulovaných prekursorov výbušnín uvedených v prílohe I alebo prílohe II.

Vymedzenie pojmu „hospodársky subjekt“ v tomto nariadení sa spresňuje tak, aby zahŕňalo len tie subjekty, ktoré uvádzajú na trh regulované prekursor výbušnín alebo služby súvisiace s regulovanými prekursori výbušnín. Okrem toho sa objasňuje, že pojem „hospodársky subjekt“ zahŕňa aj subjekty, ktoré pôsobia online vrátane digitálnych trhov, ktoré umožňujú spotrebiteľom a/alebo obchodníkom uzatvárať medzi sebou transakcie na webovom sídle toho istého online trhu alebo na inom webovom sídle, ktoré využíva počítačové služby poskytované online trhom.

²⁷

Správa podľa článku 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 98/2013 z 15. januára 2013 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní, v ktorej sa skúmajú možnosti presunu príslušných ustanovení týkajúcich sa dusičnanu amónneho z nariadenia (ES) č. 1907/2006; COM(2015) 122 final z 12.3.2015.

Vymedzenie pojmu „člen širokej verejnosti“ sa rozširuje tak, aby zahŕňalo aj „právnické osoby“, a zavádza sa vymedzenie pojmu „profesionálny používateľ“. Rozdiel medzi „profesionálnym používateľom“, ktorému možno sprístupniť obmedzené prekursorov výbušnín, a „členom širokej verejnosti“, ktorému nemožno sprístupniť obmedzené prekursorov výbušnín, závisí od toho, či osoba plánuje použiť daný prekursor výbušnín na účely súvisiace s jej konkrétnym obchodovaním, remeslom alebo povoláním.

Rozlišujúcim znakom pri „profesionálnom používateľovi“ je, že „hospodársky subjekt“ sprístupňuje obmedzený prekursor výbušnín inej osobe, zatiaľ čo „profesionálny používateľ“ tak nerobí. Každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá sprístupňuje prekursor výbušnín inej osobe, sa má považovať za hospodársky subjekt a musí spĺňať povinnosti vyplývajúce z tohto nariadenia.

Článok 4: Voľný pohyb – V tomto ustanovení sa stanovuje zásada voľného pohybu v súvislosti s prekursorov výbušnín, ktoré sa upravujú v navrhovanom nariadení. V tomto ustanovení sa zabezpečujú ďalšie obmedzenia založené na právnych predpisoch Únie týkajúcich sa prekursorov výbušnín, napríklad na pravidlách Únie týkajúcich sa klasifikácie, označovania a balenia týchto látok. Toto ustanovenie sa odlišuje od príslušného ustanovenia v nariadení (EÚ) č. 98/2013, a to dvomi spôsobmi. Po prvé, zásada voľného pohybu sa vzťahuje na obmedzené prekursorov výbušnín všetkých koncentrácií, a nielen na tie, ktoré nepresahujú koncentračný limit. Po druhé, pri všeobecnejšom odvolávaní sa na výnimky z voľného pohybu, ktoré sú stanovené v tomto nariadení, nie je potrebné sa odvolávať na osobitné ustanovenia tohto nariadenia, ako to bolo v prípade nariadenia (EÚ) č. 98/2013.

Článok 5: Sprístupnenie, dovoz, vlastníctvo a použitie – V tomto ustanovení sa zakazuje sprístupnenie, dovoz, vlastníctvo a použitie obmedzených prekursorov výbušnín v koncentráciách, ktoré presahujú prahové hodnoty uvedené v stĺpci 2 prílohy I k tomuto nariadeniu.

V odseku 2 sa stanovuje výnimka z tohto zákazu pre dusičnan amónny na účely poľnohospodárskej činnosti v súlade s existujúcimi obmedzeniami v prílohe XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006. Poľnohospodári, pokiaľ sa na nich už nevzťahuje definícia „profesionálnych používateľov“, môžu získať, dovážať, vlastniť a používať dusičnan amónny obsahujúci v hmotnosti 16 % alebo viac dusíka v pomere k dusičnanu amónnemu, na poľnohospodárske účely.

V rámci tohto návrhu nariadenia sa ruší výnimka zo zákazu stanovená v nariadení (EÚ) č. 98/2013, podľa ktorého členské štáty môžu ponechať alebo stanoviť registračný režim, ktorý umožňuje, aby sa určité obmedzené prekursorov výbušnín sprístupňovali členom širokej verejnosti alebo aby ich členovia širokej verejnosti vlastnili alebo používali, ak hospodársky subjekt, ktorý ich sprístupňuje, zaregistruje príslušnú transakciu.

Naproti tomu možnosť ponechať alebo stanoviť režim povoľovania je zabezpečená v odseku 3 tohto návrhu. To umožňuje členom širokej verejnosti získavať, dovážať, vlastniť alebo používať obmedzené prekursorov výbušnín presahujúce koncentračný limit stanovený v stĺpci 2 prílohy I na legitímne účely, ak sú držiteľmi príslušného povolenia.

V tomto návrhu nariadenia sa dvomi spôsobmi sprísňujú existujúce parametre udeľovania povolení. Po prvé, pre niektoré obmedzené prekursorov výbušnín presahujúce koncentračný limit stanovený v tomto nariadení neexistuje legitímne použitie členmi širokej verejnosti. Z toho dôvodu sa navrhuje zrušiť udeľovanie povolení pre chlorečnan draselný, chloristan draselný, chlorečnan sodný a chloristan sodný. Povolenia by sa mohli požadovať len pre menší počet obmedzených prekursorov výbušnín, pre ktoré existuje významné legitímne

použitie zo strany členov širokej verejnosti, t. j. len pre už obmedzovaný peroxid vodíka, nitrometán a kyselinu dusičnú a novo navrhnutú kyselinu sírovú.

Po druhé, v rámci navrhovaného nariadenia sa povolenia môžu poskytnúť len pre posledné uvádzané látky v koncentráciách nepresahujúcich hornú prahovú hodnotu stanovenú v stĺpci 3 prílohy 1 k tomuto nariadeniu. Pri koncentrácii presahujúcej uvedený horný limit riziko súvisiace s nedovolenou výrobou výbušnín prevažuje nad zanedbateľným legitímnym používaním týchto prekursorov výbušnín širokou verejnosťou, v prípade ktorých možno rovnaký účinok dosiahnuť s alternatívami alebo s nižšími koncentraciami. To sa už odzrkadľuje v nariadení (EÚ) č. 98/2013, v ktorom sa v registračných režimoch stanovujú rovnaké horné limity na získanie peroxidu vodíka, nitrometánu a kyseliny dusičnej. Pre novo navrhovanú kyselinu sírovú sa horný limit stanovuje na 40 %, pri ktorého presiahnutí sa koncentrácia kyseliny sírovej stáva čoraz nebezpečnejšou, a to aj pokiaľ ide o výrobu výbušnín. Legitímne používanie vysoko koncentrovanej kyseliny sírovej širokou verejnosťou je zanedbateľné a existuje dostatočné množstvo alternatív.

Podľa odseku 4 členské štáty bezodkladne oznámia Komisii obmedzené prekursor výbušnín, v súvislosti s ktorými členský štát stanovuje režim povoľovania, ktoré Komisia uverejní v súlade s odsekom 5.

Článok 6: Povolenia – V tomto ustanovení sa stanovujú pravidlá upravujúce kritériá a postupy vydávania a udeľovania povolení. V nariadení (EÚ) č. 98/2013 sa vyžaduje, aby príslušné orgány zohľadnili všetky relevantné okolnosti, a najmä legitímnosť plánovaného použitia. V navrhovanom nariadení sa bližšie špecifikuje, aké ďalšie relevantné okolnosti je potrebné vziať do úvahy, konkrétne dostupnosť nižších koncentrácií alebo alternatívnych látok, ktorými by sa dosahoval podobný účinok, navrhované opatrenia týkajúce sa skladovania, aby sa zabezpečilo, že obmedzený prekursor výbušnín sa bezpečne uchováva, ako aj údaje o žiadateľovi o povolenie vrátane jeho záznamov vedených v registri trestov.

Informácie o záznamoch v registri trestov sa vymieňajú podľa rámcového rozhodnutia Rady 2009/315/SVV z 26. februára 2009²⁸. Použitie tohto Európskeho informačného systému registrov trestov (ECRIS) na získanie informácií o odsúdeniach v minulosti zabezpečí, že pri vydávaní povolení nebudú orgány členských štátov brať do úvahy len odsúdenia vydané v ich vlastnom členskom štáte, ale aj tie, ktoré sa vydali v iných členských štátoch. Tým sa pri rozhodovaní o udelení povolenia zabezpečí zohľadnenie všetkých relevantných dostupných informácií o predchádzajúcich odsúdeniach. Týmto ustanovením sa navyše zabezpečuje, že všetky členské štáty budú povinné reagovať na žiadosti o takéto informácie bez ohľadu na ustanovenia svojich vnútroštátnych právnych predpisov v tejto súvislosti.

Povolenia vydané členským štátom v súlade s článkom 7 nariadenia (EÚ) č. 98/2013 strácajú platnosť po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia, pretože nemusia nevyhnutne zohľadňovať všetky okolnosti uvedené v tomto nariadení. Napriek tomu sa členské štáty môžu na žiadosť jednotlivého držiteľa povolenia rozhodnúť potvrdiť, obnoviť alebo predĺžiť takéto povolenia vydané v danom členskom štáte, ak sa príslušný orgán domnieva, že všetky kritériá tohto nariadenia sú v súvislosti s predmetným povolením splnené.

Nariadením (EÚ) č. 98/2013 sa Komisia poveruje, aby po konzultácii so Stálym výborom pre prekursor vypracovala usmernenia o technických podrobnostiach povolení s cieľom uľahčiť ich vzájomné uznávanie, ako aj návrh formátu takeého povolenia. Formát stanovený v roku 2014 je uvedený v prílohe III k navrhovanému nariadeniu na uľahčenie vzájomného uznávania povolení medzi členskými štátmi, ktoré uplatňujú režim povoľovania.

²⁸ Rámcové rozhodnutie Rady 2009/315/SVV z 26. februára 2009 o organizácii a obsahu výmeny informácií z registra trestov medzi členskými štátmi (Ú. v. EÚ L 93, 7.4.2009, s. 23).

Článok 7: Informovanie dodávateľského reťazca – Cieľom tohto ustanovenia je zlepšiť praktické uplatňovanie nariadenia prostredníctvom kodifikácie osvedčených postupov týkajúcich sa prenosu informácií. Odsekom 1 sa zabezpečí, aby každý účastník dodávateľského reťazca bol informovaný o tom, že výrobok, s ktorým manipuluje, podlieha obmedzeniam tohto nariadenia. Podľa nariadenia (EÚ) č. 98/2013 hospodársky subjekt, ktorý má v úmysle sprístupňovať členovi širokej verejnosti obmedzené prekursorov výbušnín, zabezpečí buď nalepením náležitého označenia, alebo overením toho, či sa náležité označenie nalepilo, aby na obale bolo jasne uvedené, že nákup, vlastníctvo alebo používanie tohto obmedzeného prekursora výbušnín členmi širokej verejnosti podlieha obmedzeniu stanovenému v nariadení (EÚ) č. 98/2013. Toto ustanovenie viedlo k neistote, pokiaľ ide o to, kto je zodpovedný za označovanie prekursorov výbušnín, teda či sú to výrobcovia alebo predajcovia dotknutého výrobku, čo malo za následok, že mnohé výrobky nie sú označené.

V záujme riadneho uplatňovania nariadenia sa vyžaduje, aby boli účastníci na maloobchodnej a veľkoobchodnej úrovni informovaní o tom, že nákup, vlastníctvo alebo používanie konkrétneho výrobku širokou verejnosťou sú obmedzené. Hospodársky subjekt, ktorý je v najlepšej pozícii, aby určil, či výrobok patrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, je hospodársky subjekt, ktorý vyrába alebo balí výrobok. Označenie nie je vždy najvhodnejším informačným prostriedkom, pretože môže zločincovi uľahčiť uskutočňovanie ich nákupov. Hospodárske subjekty v chemickom priemysle sú zvyknuté navzájom sa informovať v celom dodávateľskom reťazci inými prostriedkami, napríklad zahrnutím informácií do karty bezpečnostných údajov vypracovanej v súlade s prílohou II k nariadeniu (ES) č. 1907/2006. Z týchto dôvodov sa v navrhovanom nariadení nahrádza ustanovenie o označovaní všeobecnejším ustanovením, podľa ktorého sa od každého hospodárskeho subjektu vyžaduje, aby informoval prijímajúci hospodársky subjekt o tom, že výrobok podlieha obmedzeniam podľa článku 5 tohto nariadenia.

V odseku 2 sa zavádza špecifickejšia požiadavka týkajúca sa zamestnancov podieľajúcich sa na predaji obmedzených prekursorov výbušnín. Po prijatí informácií uvedených v odseku 1 musia maloobchodné a veľkoobchodné podniky zabezpečiť, aby ich zamestnanci podieľajúci sa na predaji, boli informovaní o výrobkoch, ktoré ponúkajú a ktoré obsahujú prekursorov výbušnín, a aby boli tieto zamestnanci informovaní o povinnostiach vyplývajúcich z nariadenia. To by sa mohlo uľahčiť automatickým spôsobom, napríklad prostredníctvom zahrnutia týchto informácií do čiarových kódov, ale aj tým, že transakcie zahŕňajúce obmedzené prekursorov výbušnín by mohol vykonávať iba špecializovaný predávajúci pracovník.

Článok 8: Overenie pri predaji – V tomto ustanovení sa zavádza výslovná povinnosť hospodárskych subjektov overiť, či nevykonávajú transakcie, ktoré by boli v rozpore s článkom 5 tohto nariadenia. V nariadení (EÚ) č. 98/2013 sa vyžaduje, aby hospodárske subjekty pri sprístupňovaní obmedzených prekursorov výbušnín členovi širokej verejnosti overili povolenie v súlade s režimom povoľovania uvedeným v článku 5 ods. 3. V odseku 1 sa dodáva, že v takýchto prípadoch musia hospodárske subjekty overiť doklad totožnosti potenciálneho zákazníka.

Člen širokej verejnosti by nemal mať možnosť získať obmedzené prekursorov výbušnín na základe tvrdenia, že je profesionálnym používateľom. V odseku 2 sa kodifikujú osvedčené postupy hospodárskych subjektov, ktoré v prípade každej transakcie overujú, či potenciálny zákazník skutočne potrebuje obmedzený prekursor výbušnín na účely súvisiace s jeho obchodovaním, podnikaním, remeslom alebo povoláním, v súlade s vymedzením pojmu „profesionálny používateľ“ uvedeným v článku 3 ods. 8.

V navrhovanom nariadení sa stanovuje, že potenciálnemu zákazníkovi by sa prinajmenšom mala položiť otázka súvisiaca s jeho obchodom, podnikaním, remeslom alebo povoláním a s jeho plánovaným použitím obmedzených prekursorov výbušnín. V prípade, že by hospodársky subjekt mal podozrenie, že potenciálny zákazník nemá profesionálnu potrebu obmedzeného prekursora výbušnín, transakcia by sa mala zamietnuť a oznámiť príslušným orgánom v súlade s článkom 9, ak existujú opodstatnené dôvody na podozrenie, že látka alebo zmes je určená na nedovolenú výrobu výbušnín.

Článok 9: Nahlasovanie podozrivých transakcií, zmiznutí a krádeží – V tomto ustanovení sa stanovujú požiadavky týkajúce sa nahlasovania podozrivých transakcií, zmiznutí a krádeží. Týmto ustanovením sa upravuje existujúca požiadavka z nariadenia (EÚ) č. 98/2013 tak, aby bola jasnejšia a chronologická a upresňuje sa v ňom, že hlásenia sa podávajú „s cieľom odhaľovať nedovolenú výrobu výbušnín a predchádzať jej“.

Cieľom navrhovaného nariadenia je zvýšiť úroveň odhaľovania nedovolenej výroby výbušnín tým, že sa od hospodárskych subjektov vyžaduje, aby zaviedli postupy na odhalenie podozrivých transakcií. Postupy by mali byť prispôbené prostrediu, v ktorom sa regulované prekursory výbušnín ponúkajú, napríklad online alebo offline a mali by byť zamerané na širokú verejnosť, profesionálnych používateľov alebo iné hospodárske subjekty.

V nariadení (EÚ) č. 98/2013 sa od hospodárskych subjektov vyžaduje, aby nahlásili podozrivé transakcie najmä ak potenciálny zákazník zamýšľa kúpiť regulované prekursory výbušnín v množstvách, kombináciách alebo koncentráciách neobvyklých pre „súkromné“ použitie. Aj profesionálni používatelia však môžu byť potenciálnymi zákazníkmi a ich transakcie sa nestávajú podozrivými len preto, že majú v úmysle používať regulovaný prekursor výbušnín na iné ako „súkromné“ účely. V tomto návrhu nariadenia sa preto transakcie považujú za podozrivé, ak potenciálny zákazník zamýšľa nákup regulovaných prekursorov výbušnín v množstvách, kombináciách alebo koncentráciách neobvyklých pre „legitímne“ použitie.

V prípade, že hospodárske subjekty majú dôvodné podozrenie, že látka alebo zmes je určená na nedovolenú výrobu výbušnín, mali by o tom informovať existujúce vnútroštátne kontaktné miesta uvedené v odseku 5, ktoré by na základe tohto navrhovaného nariadenia mali byť k dispozícii nepretržite. Vzhľadom na to, že čas je pri predchádzaní možným teroristickým útokom kľúčovým faktorom, nahlásenie sa musí vykonať do 24 hodín.

Podľa nariadenia (EÚ) č. 98/2013 hospodárske subjekty nahlásia zmiznutia a krádeže značného množstva regulovaných prekursorov výbušnín vnútroštátnemu kontaktnému miestu členského štátu, v ktorom došlo k zmiznutiu alebo krádeži. V navrhovanom nariadení sa táto povinnosť rozširuje aj na profesionálnych používateľov (odsek 3) a pokiaľ ide o obmedzené prekursory výbušnín, na členov širokej verejnosti, ktorí získali obmedzené prekursory výbušnín s povolením.

Článok 10: Odborná príprava a zvyšovanie informovanosti – Týmto ustanovením sa zavádzajú povinnosti členských štátov organizovať odbornú prípravu a činnosti zamerané na zvyšovanie informovanosti. V odseku 1 sa vyžaduje, aby sa odborná príprava poskytovala orgánom presadzovania práva, špecialistom prvého zásahu a colným orgánom s cieľom umožniť im rozpoznať pri výkone ich úloh látky a zmesi, ktoré slúžia ako regulované prekursory výbušnín, a včas a primerane reagovať na podozrivé činnosti. Podľa odseku 2 musia členské štáty najmenej dvakrát do roka organizovať činnosti zamerané na zvyšovanie informovanosti, prispôbené špecifikám jednotlivých odvetví, v ktorých sa používajú regulované prekursory výbušnín.

Článok 11: Vnútroštátne kontrolné orgány – V tomto ustanovení sa zavádza požiadavka, aby v členských štátoch existovali príslušné orgány vykonávajúce inšpekciu a kontrolu uplatňovania článkov 4 až 9 tohto nariadenia. Podľa odseku 2 musia mať tieto orgány vyšetrovacie právomoci potrebné na zabezpečenie riadneho výkonu svojich úloh.

Článok 12: Usmernenia – Týmto ustanovením sa Komisia poveruje, aby po konzultácii so Stálym výborom pre prekurzory pravidelne aktualizovala existujúce usmernenia a rozširovala ich v súvislosti s tromi novými oblasťami. Po prvé, v rámci zavedenia povinnosti zriadiť kontrolné orgány sa stanovujú usmernenia o tom, ako vykonávať takéto inšpekcie a v akých intervaloch.

Po druhé, prekurzory výbušnín sú čoraz viac ponúkané online. V tomto nariadení sa opätovne zdôrazňuje, že jeho obmedzenia sa vzťahujú aj na zásielky objednané na diaľku, a preto sa objasňuje, že hospodárske subjekty musia spĺňať povinnosti vyplývajúce z nariadenia aj pri pôsobení online (pozri článok 3). Usmernenia sa budú týkať praktických otázok, ktoré vznikajú pri objednávaní na diaľku, napríklad ako vykonať požadované overenia podľa článku 8 a odhaliť podozrivé transakcie podľa článku 9.

Po tretie, existuje niekoľko právnych rámcov, ktoré umožňujú príslušným orgánom vymieňať si informácie o podozrivých transakciách, zmiznutiach, krádežiach a iných podozrivých udalostiach alebo žiadostiach o povolenia, keď sa zdá, že majú cezhraničný prvok²⁹. Odborníci z praxe zdôraznili, že hlavná prekážka pri výmene informácií v cezhraničných prípadoch sa týka praktických otázok, ako je metóda výmeny, ktorá sa bude riešiť v usmerneniach.

Článok 13: Sankcie – V tomto ustanovení sa zachováva existujúce pravidlo z nariadenia (EÚ) č. 98/2013, že v prípade porušenia tohto nariadenia musia existovať účinné, primerané a odrádzajúce sankcie.

Článok 14: Ochranná doložka – V tomto ustanovení sa zachováva ochranná doložka z nariadenia (EÚ) č. 98/2013, ktorá členským štátom umožňuje zaviesť ďalšie obmedzenia, a to pridaním látok v rámci režimu podľa prílohy I alebo II alebo znížením koncentračných limitov v prílohe I. Členské štáty musia odôvodniť takéto ďalšie obmedzenia, ktoré Komisia bezodkladne preskúma. Komisia je už oprávnená zmeniť alebo navrhnúť zmenu príloh na základe preskúmania. V tomto návrhu nariadenia sa okrem toho poskytuje Komisii právomoc rozhodnúť na základe konzultácie s dotknutým členským štátom o tom, že opatrenie prijaté členským štátom nie je odôvodnené a môže požiadať členský štát, aby ho zrušil.

Článok 15: Zmena príloh – V tomto ustanovení sa umožňuje Komisii prijímať delegované akty týkajúce sa pridania látok do príloh I a II a zmien prahových hodnôt v prílohe I v rozsahu potrebnom na zohľadnenie vývoja zneužívania látok ako prekursorov výbušnín, alebo na základe výskumu a testovania. Podľa nariadenia (EÚ) č. 98/2013 Komisia nemôže prijímať delegované akty s cieľom pridať látky do prílohy I k nariadeniu. Komisia sa v rámci prípravy delegovaných aktov snaží konzultovať s príslušnými zainteresovanými stranami, najmä z oblasti chemického priemyslu a maloobchodného predaja. V súvislosti s každou zmenou v prílohe prijme Komisia samostatný delegovaný akt na základe konzultácií s príslušnými zainteresovanými stranami a na základe analýzy, ktorá preukazuje, že zmena by nemala viesť

²⁹

Napríklad rozhodnutie Rady 2005/671/SVV z 20. septembra 2005 o výmene informácií a spolupráci v oblasti trestných činov terorizmu (Ú. v. EÚ L 253, 29.9.2005, s. 22) a nariadenie Rady (ES) č. 515/97 z 13. marca 1997 o vzájomnej pomoci medzi správnymi orgánmi členských štátov a o spolupráci medzi správnymi orgánmi členských štátov a Komisiou pri zabezpečovaní riadneho uplatňovania predpisov o colných a poľnohospodárskych záležitostiach (Ú. v. ES L 82, 22.3.1997, s. 1).

k neprimeranému zaťaženiu hospodárskych subjektov ani spotrebiteľov, pričom sa náležite zohľadnia ciele, ktoré sa majú dosiahnuť.

Článok 16: Vykonávanie delegovania právomoci – V tomto ustanovení sa stanovujú podmienky prijímania delegovaných aktov v súlade so zásadami stanovenými pre takéto prijatie v medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016, pričom v porovnaní s nariadením (EÚ) č. 98/2013 sa zavádza povinnosť Komisie konzultovať s odborníkmi určenými každým členským štátom.

Článok 17: Postup pre naliehavé prípady – Týmto ustanovením sa umožňuje rýchlejší postup prijímania delegovaných aktov, ak sa to vyžaduje z vážnych a naliehavých dôvodov v súlade s článkom 15 ods. 1.

Článok 18: Zmena prílohy XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 – Týmto ustanovením sa dopĺňa prenos obmedzení týkajúcich sa dusičnanu amónneho, ak je jeho obsah viac ako 16 % hmotnosti dusíka vo vzťahu k dusičnanu amónnemu podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006 do tohto navrhovaného nariadenia vypustením odseku 2 z položky 58 v prílohe XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006. V odseku 3 v položke 58 sa umožňovala výnimka z obmedzenia do 1. júla 2014, a preto sa takisto vypúšťa.

Článok 19: Zrušenie nariadenia (EÚ) č. 98/2013 – Týmto ustanovením sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 98/2013 s účinnosťou od nadobudnutia účinnosti navrhovaného nariadenia a stanovuje sa, že odkazy na nariadenie (EÚ) č. 98/2013 sa považujú za odkazy na toto nariadenie.

Článok 20: Podávanie správ – V tomto ustanovení sa od členských štátov vyžaduje, aby oznamovali špecifické informácie týkajúce sa uplatňovania nariadenia s cieľom pomôcť Komisii pri výkone jej povinností podľa článkov 21 a 22.

Článok 21: Monitorovanie – V tomto ustanovení sa stanovuje, že Komisia vypracuje podrobný program na monitorovanie výstupov, výsledkov a vplyvov tohto nariadenia.

Článok 22: Hodnotenie – V tomto ustanovení sa stanovuje, že Komisia vykoná hodnotenie tohto nariadenia v súlade s usmerneniami Komisie pre lepšiu právnu reguláciu a odsekom 22 medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 a predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o hlavných zisteniach tohto hodnotenia.

Článok 23: Nadobudnutie účinnosti – V tomto ustanovení sa stanovuje dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Vzhľadom na naliehavosť riešenia existujúcich hrozieb by sa nariadenie malo uplatňovať jeden rok po dátume nadobudnutia jeho účinnosti. Týmto obdobím sa poskytuje členským štátom a hospodárskym subjektom čas na vykonanie potrebných opatrení na dosiahnutie súladu s novým právnym rámcom.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní, ktorým sa mení príloha XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 98/2013 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po predložení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru³⁰,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 98/2013³¹ sa stanovili harmonizované pravidlá týkajúce sa sprístupňovania, dovozu, vlastníctva a používania látok alebo zmesí, ktoré by sa mohli zneužiť na nedovolenú výrobu výbušnín, s cieľom obmedziť ich dostupnosť širokej verejnosti a zabezpečiť náležité nahlasovanie podozrivých transakcií v rámci celého dodávateľského reťazca.
- (2) Napriek tomu, že nariadenie (EÚ) č. 98/2013 prispelo k zníženiu hrozby, ktorú predstavujú prekursori výbušnín v Únii, je potrebné posilniť systém kontrol v súvislosti s doma vyrobenými výbušnínami. Vzhľadom na množstvo potrebných zmien je v záujme zrozumiteľnosti vhodné nariadenie (EÚ) č. 98/2013 nahradiť.
- (3) Nariadením (EÚ) č. 98/2013 sa obmedzoval prístup k prekursorom výbušnín a používanie prekursorov výbušnín zo strany širokej verejnosti. Napriek tomuto zákazu však členské štáty mohli rozhodnúť, že verejnosti poskytnú prístup k týmto látkam na základe systému povolení a registrácie. Z toho dôvodu sa obmedzenia a kontroly prekursorov výbušnín v členských štátoch odlišovali a mohli spôsobovať prekážky obchodu v rámci Únie, čím bránili fungovaniu vnútorného trhu. Okrem toho existujúce obmedzenia a kontroly nezabezpečovali dostatočnú úroveň verejnej bezpečnosti, keďže primerane nebránili páchatelom trestných činov v získavaní prekursorov výbušnín. Hrozba, ktorú predstavujú doma vyrobené výbušniny je stále vysoká a neustále sa vyvíja.
- (4) Systém zabráňujúci nedovolenej výrobe výbušnín by sa preto mal ďalej posilňovať a zharmonizovať vzhľadom na vyvíjajúce sa ohrozenie verejnej bezpečnosti terorizmom a inou závažnou trestnou činnosťou. Tým by sa okrem toho mal zabezpečiť voľný pohyb prekursorov výbušnín na vnútornom trhu, ako aj podporovať

³⁰ Ú. v. EÚ C ..., ..., s.

³¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 98/2013 z 15. januára 2013 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní (Ú. v. EÚ L 39, 9.2.2013, s. 1).

konkurencieschopnosť medzi hospodárskymi subjektmi a podporiť inovácie, napríklad uľahčením vývoja bezpečnejších chemikálií, ktoré by nahradili prekursorov výbušnín.

- (5) Medzi kritériá, na základe ktorých sa určuje, ktoré opatrenia by sa mali vzťahovať na ktoré prekursorov výbušnín, patrí miera hrozby spojená s príslušným prekursorom výbušnín, objem obchodu s príslušným prekursorom výbušnín a možnosť stanoviť úroveň koncentrácie, pod ktorou by sa prekursor výbušnín mohol ešte používať na legítimne účely, na ktoré sa sprístupňuje a pri ktorej je oveľa menej pravdepodobné, že sa použije na nedovolenú výrobu výbušnín.
- (6) Členovia širokej verejnosti by nemali mať možnosť získavať, dovážať, vlastniť ani používať tieto prekursorov výbušnín v koncentráciách na úrovni alebo nad úrovňou týchto prahových hodnôt. Je však vhodné, aby členovia širokej verejnosti mali možnosť získavať, dovážať, vlastniť alebo používať niektoré prekursorov výbušnín v koncentráciách nad úrovňou limitov na legítimne účely, len ak sú držiteľmi príslušného povolenia.
- (7) Povolenia je možné poskytnúť len pre látky v koncentráciách nepresahujúcich horný limit stanovený v tomto nariadení. Nad týmto horným limitom riziko súvisiace s nedovolenou výrobou výbušnín prevažuje nad zanedbateľným legítimným používaním týchto prekursorov výbušnín zo strany širokej verejnosti, pre ktorú možno rovnaký účinok dosiahnuť s alternatívami alebo s nižšími koncentraciami. V tomto nariadení by sa okrem toho malo určiť, aké okolnosti by príslušné orgány mali prinajmenšom zohľadniť pri rozhodovaní o udelení povolenia. To by malo spolu s formulárom pripojeným k tomuto nariadeniu uľahčiť uznávanie povolení v iných členských štátoch, ktoré uplatňujú režim povoľovania.
- (8) S cieľom uplatňovať obmedzenia a kontroly podľa tohto nariadenia by hospodárske subjekty, ktoré uskutočňujú predaj profesionálnym používateľom alebo členom širokej verejnosti s povolením, mali vychádzať z informácií sprístupnených v predchádzajúcej časti dodávateľského reťazca. Každý hospodársky subjekt v dodávateľskom reťazci by preto mal informovať príjemcu príslušného obmedzeného prekursora výbušnín o tom, že sprístupňovanie, dovoz, vlastníctvo alebo používanie tohto obmedzeného prekursora výbušnín zo strany členov širokej verejnosti podlieha obmedzeniu stanovenému v tomto nariadení, a to napríklad nalepením náležitého označenia alebo overením toho, či sa náležité označenie nalepilo, alebo uvedením týchto informácií v karte bezpečnostných údajov vypracovanej v súlade s prílohou II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006³².
- (9) Rozdiel medzi hospodárskym subjektom a profesionálnym používateľom spočíva v tom, že hospodársky subjekt sprístupňuje obmedzený prekursor výbušnín inej osobe, zatiaľ čo profesionálny používateľ získava alebo dováža obmedzený prekursor výbušnín výhradne na vlastné použitie. Hospodárske subjekty, ktoré uskutočňujú predaj profesionálnym používateľom alebo členom širokej verejnosti s povolením by mali zabezpečiť, aby ich zamestnanci podieľajúci sa na predaji prekursorov výbušnín boli oboznámení s výrobkami, ktoré hospodársky subjekt ponúka a ktoré obsahujú prekursorov výbušnín, napríklad tak, že tieto informácie uvedú v čiarovom kóde výrobku.
- (10) Rozdiel medzi profesionálnym používateľom, ktorému možno sprístupniť obmedzené prekursorov výbušnín a členom širokej verejnosti, ktorému nemožno sprístupniť

³²

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

obmedzené prekursor výbušnín, závisí od toho, či osoba plánuje použiť tento prekursor výbušnín na účely súvisiace s jej špecifickým obchodovaním, remeslom alebo povoláním. Hospodárske subjekty by preto nemali sprístupňovať obmedzený prekursor výbušnín fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá je profesionálne aktívna v oblasti, v ktorej tento špecifický prekursor výbušnín nezvykne byť používaný na profesionálne účely.

- (11) Povinnosti vyplývajúce z tohto nariadenia by sa mali uplatňovať aj na spoločnosti, ktoré pôsobia online vrátane online trhov. Aj hospodárske subjekty pôsobiace online by preto mali vyškolit' svojich zamestnancov a zaviesť vhodné postupy na odhaľovanie podozrivých transakcií. Okrem toho by nemali sprístupňovať obmedzené prekursor výbušnín členom širokej verejnosti v iných členských štátoch, ako sú štáty, ktoré si zachovali alebo zaviedli režim povoľovania v súlade s týmto nariadením a aj to až po overení, že člen širokej verejnosti má povolenie. Po overení totožnosti potenciálneho zákazníka, napríklad prostredníctvom mechanizmov uvedených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014³³, by hospodársky subjekt mal overiť, že pre plánovanú transakciu bolo vydané povolenie, napríklad fyzickou inšpekciou povolenia pri jeho doručení alebo, so súhlasom potenciálneho zákazníka, kontaktovaním príslušného orgánu členských štátov, ktorý možno na základe údajov na povolení konzultovať v súvislosti s povoleniami, ktoré vydal. Tak ako spoločnosti pôsobiace offline, aj spoločnosti pôsobiace online by mali od profesionálnych používateľov vyžadovať vyhlásenia o konečnom použití.
- (12) Pokiaľ online trhy fungujú len ako sprostredkovatelia medzi hospodárskymi subjektmi na jednej strane a členmi širokej verejnosti, profesionálnymi používateľmi alebo poľnohospodármi na strane druhej, nemalo by sa od nich vyžadovať, aby dávali pokyny svojim zamestnancom podieľajúcim sa na predaji prekursorov výbušnín alebo overovali totožnosť a v prípade potreby aj povolenie potenciálneho zákazníka, alebo vyžadovali ďalšie informácie od potenciálneho zákazníka. Vzhľadom na ústrednú úlohu, ktorú zohrávajú online trhy pôsobiace ako sprostredkovatelia pri ekonomických transakciách online, a to aj pokiaľ ide o predaj obmedzených prekursorov výbušnín, je vhodné, aby o povinnostiach vyplývajúcich z tohto nariadenia zrozumiteľným a účinným spôsobom informovali používateľov, ktorí plánujú sprístupňovať obmedzené prekursor výbušnín prostredníctvom ich služieb. Okrem toho je vhodné, aby online trhy pôsobiace ako sprostredkovatelia prijali opatrenia na to, aby pomohli zabezpečiť, že ich používatelia dodržiavajú povinnosti týkajúce sa overovania, napríklad poskytnutím nástrojov na uľahčenie overovania povolení. Všetky takéto povinnosti na online trhoch pôsobiacich ako sprostredkovatelia podľa tohto nariadenia by sa mali uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté články 14 a 15 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES³⁴.
- (13) S cieľom zlepšiť praktické uplatňovanie nariadenia by hospodárske subjekty aj orgány verejnej moci mali zabezpečiť primeranú odbornú prípravu týkajúcu sa povinností vyplývajúcich z tohto nariadenia. Členské štáty by mali mať kontrolné orgány a mali by organizovať pravidelné činnosti zamerané na zvyšovanie informovanosti,

³³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 73).

³⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode („smernica o elektronickom obchode“) (Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1).

prispôsobené špecifikám jednotlivých odvetví, a mali by udržiavať nepretržitý dialóg s dodávateľským reťazcom vrátane subjektov pôsobiacich online.

- (14) Výber látok, ktoré páchatelia trestných činov používajú na nedovolenú výrobu výbušnín, sa môže rýchlo meniť. Malo by byť preto možné zahrnúť do režimu stanoveného týmto nariadením aj ďalšie látky, ak je to v prípade potreby naliehavé. S cieľom zohľadniť vývoj zneužívania látok ako prekursorov výbušnín by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na vytvorenie zoznamu ďalších látok, ktoré sa nemajú sprístupniť širokej verejnosti, na zmeny hodnoty koncentračných limitov, pri prekročení ktorých sa určité látky obmedzené podľa tohto nariadenia nemajú sprístupniť širokej verejnosti a na vytvorenie zoznamu ďalších látok, pri ktorých sa majú nahlasovať podozrivé transakcie. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016³⁵. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov, a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (15) S cieľom venovať pozornosť látkam, ktoré ešte nie sú obmedzené týmto nariadením, ale v súvislosti s ktorými niektorý členský štát nadobudne dôvodné podozrenie, že by sa mohli použiť na nedovolenú výrobu výbušnín, zavádza sa ochranná doložka stanovujúca primeraný postup na úrovni Únie. Okrem toho je vzhľadom na špecifické riziká, ktoré sa majú riešiť v tomto nariadení, vhodné umožniť členským štátom za určitých okolností prijať ochranné opatrenia aj v súvislosti s látkami, ktoré už podliehajú opatreniam podľa tohto nariadenia.
- (16) Regulačný rámec by sa zjednodušil presunom príslušných bezpečnostných obmedzení o sprístupnení dusičnanu amónneho z nariadenia (ES) č. 1907/2006 do tohto nariadenia. Z toho dôvodu by sa odseky 2 a 3 položky 58 prílohy XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 mali vypustiť.
- (17) Nariadenie (EÚ) č. 98/2013 by sa malo zrušiť.
- (18) V tomto nariadení sa vyžaduje spracovanie osobných údajov a ich ďalšie sprístupnenie tretím stranám v prípade podozrivých transakcií. Toto spracovanie a sprístupnenie predstavuje zásah do základného práva na súkromný život a práva na ochranu osobných údajov. Preto by sa mala zabezpečiť náležitá ochrana základného práva na ochranu osobných údajov jednotlivcov, ktorých osobné údaje sa spracúvajú pri uplatňovaní tohto nariadenia. Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679³⁶ sa upravuje spracovanie osobných údajov vykonávané v rámci tohto nariadenia. Preto by spracovanie osobných údajov v súvislosti s udeľovaním povolení a nahlasovaním podozrivých transakcií malo prebiehať v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679 vrátane všeobecných zásad ochrany údajov, ako je zákonnosť, spravodlivosť a transparentnosť, obmedzenie účelu, minimalizácia údajov, presnosť, minimalizácia

³⁵ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

³⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

uchovávaní, integrita a dôvernosť a v súlade s požiadavkou náležitým spôsobom rešpektovať práva dotknutej osoby.

- (19) Komisia by mala vykonať hodnotenie tohto nariadenia na základe piatich kritérií účinnosti, efektívnosti, relevantnosti, súdržnosti a pridanej hodnoty EÚ, a mala by poskytnúť základ pre posúdenie vplyvu možných ďalších opatrení. Informácie by sa mali získavať pravidelne a budú následne použité pri hodnotení tohto nariadenia.
- (20) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to obmedzenie prístupu širokej verejnosti k prekursorom výbušnín, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu rozsahu a účinkov obmedzenia je možno ho lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovujú harmonizované pravidlá týkajúce sa sprístupňovania, dovozu, vlastníctva a používania látok alebo zmesí, ktoré by sa mohli zneužiť na nedovolenú výrobu výbušnín, s cieľom obmedziť ich dostupnosť širokej verejnosti a zabezpečiť náležité nahlasovanie podozrivých transakcií v rámci celého dodávateľského reťazca.

Týmto nariadením nie sú dotknuté iné prísnejšie ustanovenia práva Únie týkajúce sa látok uvedených v prílohách I a II.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na látky uvedené v prílohách I a II a na zmesi a látky obsahujúce tieto látky.
2. Toto nariadenie sa nevzťahuje na:
 - a) výrobky vymedzené v článku 3 bode 3 nariadenia (ES) č. 1907/2006;
 - b) pyrotechnické výrobky vymedzené v článku 3 bode 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/29/EÚ³⁷;
 - c) pyrotechnické výrobky, ktoré sú podľa vnútroštátnych právnych predpisov určené na nekomerčné používanie ozbrojenými silami, orgánmi presadzovania práva alebo hasičskými zbormi;
 - d) pyrotechnické vybavenie patriace do rozsahu pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/90/EÚ³⁸;

³⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/29/EÚ z 12. júna 2013 o harmonizácii zákonov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania pyrotechnických výrobkov na trhu (Ú. v. EÚ L 178, 28.6.2013, s. 27).

³⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/90/EÚ z 23. júla 2014 o vybavení námorných lodí a o zrušení smernice Rady 96/98/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 146).

- e) pyrotechnické výrobky určené na používanie v leteckom a kozmickom priemysle;
- f) kapsle určené do hračiek;
- g) lieky legítimne sprístupnené členovi širokej verejnosti na základe lekárskeho predpisu v súlade s uplatniteľným vnútroštátnym právom.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „látka“ je látka v zmysle článku 3 bodu 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006;
2. „zmes“ je zmes v zmysle článku 3 bodu 2 nariadenia (ES) č. 1907/2006;
3. „výrobok“ je výrobok v zmysle článku 3 bodu 3 nariadenia (ES) č. 1907/2006;
4. „sprístupnenie“ je akékoľvek dodávanie, či už za úhradu alebo bezplatne;
5. „dovoz“ je akt dovezenia určitej látky na územie členského štátu, či už z iného členského štátu alebo z tretej krajiny;
6. „použitie“ je akékoľvek spracovanie, zostavenie, uskladnenie, úprava alebo miešanie aj v rámci výroby výrobku alebo akékoľvek iné použitie;
7. „člen širokej verejnosti“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá potrebuje obmedzený prekursor výbušnín na účely, ktoré nie sú spojené s jej obchodovaním, podnikaním, remeslom alebo výkonom povolania;
8. „profesionálny používateľ“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá preukázateľne potrebuje obmedzený prekursor výbušnín na účely súvisiace s jej obchodovaním, podnikaním, remeslom alebo výkonom povolania, ktoré vylučujú sprístupnenie daného obmedzeného prekursora výbušnín inej osobe;
9. „hospodársky subjekt“ je každá fyzická alebo právnická osoba alebo verejný subjekt alebo skupina takýchto osôb a/alebo orgánov, ktorá dodáva na trh regulované prekursor výbušnín alebo služby súvisiace s regulovanými prekursori výbušnín, a to buď online, alebo offline, ako aj na online trhoch;
10. „online trh, ktorý pôsobí ako sprostredkovateľ“ je poskytovateľ sprostredkovateľskej služby, ktorá umožňuje hospodárskym subjektom na jednej strane a členom širokej verejnosti, profesionálnym používateľom alebo poľnohospodárom na strane druhej, uskutočňovať transakcie súvisiace s regulovanými prekursori výbušnín prostredníctvom online predaja alebo zmlúv o poskytnutí služby s hospodárskymi subjektmi, a to buď na webovom sídle online trhu, alebo na webovom sídle hospodárskeho subjektu, ktorý používa počítačové služby poskytované online trhom;
11. „obmedzený prekursor výbušnín“ je látka uvedená v prílohe I s koncentráciou vyššou, alebo v prípade dusičnanu amónneho rovnou alebo vyššou, ako je zodpovedajúca prahová hodnota stanovená v stĺpci 2 tejto prílohy a zahŕňa zmes alebo inú látku, v ktorej sa nachádza takáto látka uvedená na zozname s koncentráciou vyššou, alebo v prípade dusičnanu amónneho rovnou alebo vyššou, ako je zodpovedajúca prahová hodnota;

12. „regulovaný prekursor výbušnín“ je látka uvedená na zozname v prílohe I alebo II a zahŕňa zmes alebo inú látku, v ktorej sa nachádza látka uvedená na zozname v týchto prílohách;
13. „poľnohospodárska činnosť“ je produkcia, chov alebo pestovanie poľnohospodárskych výrobkov vrátane zberu, dojenia, plemenného chovu zvierat a chovu zvierat na poľnohospodárske účely alebo udržiavanie pôdy v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave podľa článku 94 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013³⁹;
14. „poľnohospodár“ je fyzická alebo právnická osoba alebo skupina fyzických alebo právnických osôb bez ohľadu na právne postavenie takejto skupiny a jej členov podľa vnútroštátneho práva, ktorej podnik sa nachádza v rámci územnej pôsobnosti zmlúv, ako je vymedzená v článku 52 ZEÚ v spojení s článkami 349 a 355 ZFEÚ, a ktorá vykonáva poľnohospodársku činnosť.

Článok 4

Voľný pohyb

Pokiaľ sa v tomto nariadení alebo v inom právnom akte Únie nestanovuje inak, členské štáty nesmú zakazovať, obmedzovať ani klásť prekážky tomu, aby sa regulované prekursory výbušnín sprístupňovali.

Článok 5

Sprístupnenie, dovoz, vlastníctvo a použitie

1. Obmedzené prekursory výbušnín sa nesprístupňujú členom širokej verejnosti, títo ich nedovážajú, nevlastnia ani nepoužívajú.
2. Odsek 1 sa nevzťahuje na dusičnan amónny (č. CAS 6484-52-2), ktorý sa poľnohospodárom sprístupňuje alebo ktorý poľnohospodári vlastnia alebo používajú na poľnohospodársku činnosť, a to buď na plný alebo čiastočný úväzok bez ohľadu na rozlohu pôdy.
3. Členský štát môže zachovať alebo zaviesť režim povoľovania, ktorý umožňuje, aby sa obmedzené prekursory výbušnín v koncentráciách, ktoré nie sú vyššie ako príslušné prahové hodnoty uvedené v stĺpci 3 prílohy I, sprístupňovali členom širokej verejnosti alebo aby ich členovia širokej verejnosti dovážali, vlastnili alebo používali.

V rámci takéhoto režimu člen širokej verejnosti získa a na požiadanie predloží povolenie na získavanie, dovoz, vlastníctvo alebo používanie obmedzených prekursorov výbušnín, ktoré v súlade s článkom 6 vydal príslušný orgán členského štátu, v ktorom sa daný obmedzený prekursor výbušnín bude získavať, dovážať, vlastniť alebo používať.

4. Členské štáty bezodkladne oznámia Komisii všetky opatrenia, ktoré prijímajú na účely vykonávania režimu povoľovania uvedeného v odseku 3. V oznámení sa stanovia

³⁹

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 549).

obmedzené prekursor výbušnín, pre ktoré daný členský štát stanovuje režim povoľovania v súlade s odsekom 3.

5. Komisia zverejní zoznam opatrení, ktoré členské štáty oznámia v súlade s odsekom 4.

Článok 6

Povolenia

1. Každý členský štát, ktorý vydáva povolenia členom širokej verejnosti, ktorí majú legitímny záujem získať, dovážať, vlastniť alebo používať obmedzené prekursor výbušnín, stanoví pravidlá udeľovania povolenia stanoveného v článku 5 ods. 3. Pri zvažovaní, či udeliť povolenie, zohľadní príslušný orgán členského štátu všetky relevantné okolnosti, najmä:
 - a) legitímnosť zamýšľaného použitia látky;
 - b) dostupnosť nižších koncentrácií alebo alternatívnych látok, ktorými by sa dosahoval podobný účinok;
 - c) údaje o žiadateľovi vrátane informácií o predchádzajúcich odsúdeniach žiadateľa kdekoľvek v rámci Únie;
 - d) navrhované opatrenia týkajúce sa skladovania, aby sa zabezpečilo, že obmedzený prekursor výbušnín sa bezpečne uchováva.
 2. Povolenie sa neudelí, ak existujú dôvodné pochybnosti týkajúce sa legitímnosti zamýšľaného použitia alebo zámerov používateľa použiť látku na legitímny účel.
 3. Príslušný orgán sa môže rozhodnúť ako obmedzí platnosť povolenia prostredníctvom povolenia jednorazového alebo viacnásobného použitia na obdobie nepresahujúce tri roky. Príslušný orgán môže zaviazat' držiteľa povolenia, aby do stanoveného dátumu uplynutia platnosti povolenia preukázal, že naďalej spĺňa podmienky, za ktorých bolo povolenie udelené. V povolení sa uvádzajú obmedzené prekursor výbušnín, na ktoré je povolenie vydané.
 4. Príslušné orgány môžu od žiadateľov požadovať poplatok za žiadosť o povolenie. Takýto poplatok nesmie presiahnuť náklady na spracovanie žiadosti.
 5. Príslušný orgán môže povolenie pozastaviť alebo zrušiť, ak má dôvodné podozrenie, že podmienky, za ktorých bolo povolenie udelené, už nie sú viac splnené.
 6. Odvolania proti rozhodnutiu príslušného orgánu a spory týkajúce sa dodržania podmienok povolenia rieši príslušný orgán zodpovedný podľa vnútroštátneho práva.
 7. Členský štát s režimom povoľovania uvedeným v článku 5 ods. 3 môže uznávať povolenia udelené inými členskými štátmi.
- Členské štáty môžu použiť vzor na vydanie povolenia, ktorý je uvedený v prílohe III.
8. Informácie o predchádzajúcich odsúdeniach za trestné činy v iných členských štátoch, ako sa uvádza v odseku 1 písm. c), sa získavajú prostredníctvom systému stanoveného v rámcovom rozhodnutí Rady 2009/315/SVV⁴⁰. Odpovede na žiadosti

⁴⁰

Rámcové rozhodnutie Rady 2009/315/SVV z 26. februára 2009 o organizácii a obsahu výmeny informácií z registra trestov medzi členskými štátmi (Ú. v. EÚ L 93, 7.4.2009, s. 23).

o takéto informácie poskytujú ústredné orgány uvedené v článku 3 tohto rámcového rozhodnutia, a to do 20 pracovných dní odo dňa prijatia žiadosti.

9. Povolenia vydané členským štátom v súlade s článkom 7 nariadenia (EÚ) č. 98/2013, ktoré sú platné [*v deň nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*] strácajú platnosť k tomuto dátumu. Každý členský štát môže na žiadosť držiteľa povolenia rozhodnúť o potvrdení, obnovení alebo predĺžení takýchto povolení vydaných v danom členskom štáte, ak sa na obmedzené prekursor výbušnín môže udeliť povolenie v súlade s prahovými hodnotami stanovenými v stĺpci 3 prílohy I a ak príslušný orgán usúdi, že požiadavky na udelenie povolenia uvedené v odseku 1 sú splnené. V prípade potvrdenia, obnovenia alebo predĺženia by sa mala dodržiavať lehota stanovená v odseku 3 tohto článku.

Článok 7

Informovanie dodávateľského reťazca

1. Hospodársky subjekt, ktorý sprístupňuje obmedzený prekursor výbušnín inému hospodárskemu subjektu, informuje tento hospodársky subjekt, že získavanie, vlastníctvo alebo používanie tohto obmedzeného prekursora výbušnín zo strany členov širokej verejnosti podlieha obmedzeniu stanovenému v článku 5 ods. 1 a 3.
2. Hospodársky subjekt, ktorý sprístupňuje regulovaný prekursor výbušnín profesionálnemu používateľovi alebo členovi širokej verejnosti v súlade s článkom 5 ods. 3 zabezpečí preukázanie a bude schopný preukázať príslušným orgánom uvedeným v článku 11, že jeho zamestnanci podieľajúci sa na predaji regulovaných prekursorov výbušnín, sú:
 - a) oboznámení so skutočnosťou, že výrobky, ktoré ponúkajú, obsahujú regulované prekursor výbušnín;
 - b) vyškolení, pokiaľ ide o povinnosti podľa článkov 5 až 9 tohto nariadenia.
3. Online trh, ktorý pôsobí ako sprostredkovateľ prijme opatrenia na zabezpečenie toho, aby jeho používatelia pri sprístupňovaní obmedzených prekursorov výbušnín prostredníctvom jeho služieb boli informovaní o svojich povinnostiach podľa tohto nariadenia.

Článok 8

Overenie pri predaji

1. Hospodársky subjekt, ktorý sprístupňuje obmedzený prekursor výbušnín členovi širokej verejnosti v súlade s článkom 5 ods. 3, pri každej transakcii overí doklad totožnosti a povolenie v súlade s režimom stanoveným členským štátom, v ktorom sa obmedzený prekursor výbušnín sprístupňuje.
2. Na účely overenia, či potenciálny zákazník je profesionálny používateľ alebo poľnohospodár, hospodársky subjekt, ktorý sprístupňuje obmedzený prekursor výbušnín profesionálnemu používateľovi alebo poľnohospodárovi, pri každej transakcii požiada o tieto informácie:
 - a) obchodovanie, podnikanie, remeslo alebo povolanie potenciálneho zákazníka;
 - b) zamýšľané použitie obmedzených prekursorov výbušnín potenciálnym zákazníkom.

3. Na účely overenia súladu s týmto nariadením a odhaľovania nedovolennej výroby výbušnín a jej predchádzania, hospodárske subjekty uchovávajú údaje uvedené v odseku 2 spolu s menom a adresou zákazníka, a to počas jedného roka od dátumu transakcie. Počas tohto obdobia sú údaje k dispozícii na inšpekciu na základe žiadosti príslušných kontrolných orgánov alebo orgánov presadzovania práva.
4. Online trh, ktorý pôsobí ako sprostredkovateľ prijme opatrenia, aby pomohol zabezpečiť, že jeho používatelia pri sprístupňovaní obmedzených prekursorov výbušnín prostredníctvom jeho služieb dodržiavajú svoje povinnosti podľa tohto článku.

Článok 9

Nahlasovanie podozrivých transakcií, zmiznutí a krádeží

1. Na účely odhaľovania nedovolennej výroby výbušnín a jej predchádzania hospodárske subjekty nahlásia transakcie týkajúce sa regulovaných prekursorov výbušnín vrátane transakcií týkajúcich sa profesionálnych používateľov, ak existuje dôvodné podozrenie, že látka alebo zmes je určená na nedovolenú výrobu výbušnín.

Hospodárske subjekty nahlásia takéto podozrivé transakcie po zohľadnení všetkých okolností, najmä ak potenciálny zákazník vykazuje jednu alebo viacero z týchto skutočností:

- a) zjavne nie je schopný jasne opísať zamýšľané použitie regulovaných prekursorov výbušnín;
 - b) zjavne nepozná zamýšľané použitie regulovaných prekursorov výbušnín alebo ho nevie vierohodne vysvetliť;
 - c) zamýšľa kúpiť regulované prekursory výbušnín, v množstvách, kombináciách alebo koncentráciách neobvyklých pre legitímne použitie;
 - d) nie je ochotný poskytnúť doklad totožnosti, miesto bydliska alebo v prípade potreby status, t. j. či je profesionálny používateľ alebo hospodársky subjekt;
 - e) trvá na použití neobvyklých spôsobov platby vrátane platby vysokej sumy v hotovosti.
2. Hospodárske subjekty iné ako online trhy, ktoré pôsobia ako sprostredkovatelia, zavedú postupy na odhaľovanie podozrivých transakcií, ktoré sú prispôbené prostrediu, v ktorom sa regulované prekursory výbušnín ponúkajú.
 3. Hospodárske subjekty môžu odmietnuť podozrivú transakciu a nahlásia podozrivú transakciu alebo pokus o transakciu, a to aj vrátane totožnosti zákazníka, ak je to možné, do 24 hodín vnútroštátnemu kontaktnému miestu členského štátu, v ktorom došlo k podozrivej transakcii alebo pokusu o transakciu.
 4. Každý členský štát zriadi na účely nahlasovania podozrivých transakcií jedno alebo viacero vnútroštátnych kontaktných miest a jasne uvedie ich telefónne číslo a e-mailovú adresu. Vnútroštátne kontaktné miesta sú nepretržite k dispozícii.
 5. Hospodárske subjekty a profesionálni používatelia nahlásia zmiznutia a krádeže značného množstva regulovaných prekursorov výbušnín vnútroštátnemu kontaktnému miestu členského štátu, v ktorom došlo k zmiznutiu alebo krádeži. Pri

rozhodovaní o tom, či je zmiznuté alebo ukradnuté množstvo značného rozsahu zohľadnia, či je množstvo neobvyklé za všetkých okolností prípadu.

6. Členovia širokej verejnosti, ktorí získali obmedzené prekursorov výbušnín v súlade s článkom 5 ods. 3, nahlásia zmiznutia a krádeže značného množstva regulovaných prekursorov výbušnín vnútroštátnemu kontaktnému miestu členského štátu, v ktorom došlo k zmiznutiu alebo krádeži.

Článok 10

Odborná príprava a zvyšovanie informovanosti

1. Členské štáty zabezpečia odbornú prípravu pre orgány presadzovania práva, špecialistov prvého zásahu a colné orgány, aby boli tieto pri výkone svojich úloh schopné rozpoznať látky a zmesi, ktoré slúžia ako prekursorov výbušnín, a včas a primerane reagovať na podozrivé činnosti.
2. Členské štáty najmenej dvakrát do roka organizujú činnosti zamerané na zvyšovanie informovanosti, prispôbené špecifikám jednotlivých odvetví, v ktorých sa používajú regulované prekursorov výbušnín.

Článok 11

Vnútroštátne kontrolné orgány

1. Každý členský štát zabezpečí, aby mal príslušné orgány vykonávajúce inšpekciu a kontrolu riadneho uplatňovania článkov 4 až 9 tohto nariadenia.
2. Každý členský štát zabezpečí, aby príslušné orgány uvedené v odseku 1 mali vyšetrovacie právomoci potrebné na zabezpečenie riadneho výkonu svojich úloh.
3. Každý členský štát poskytne príslušným orgánom uvedeným v odseku 1 primerané zdroje, aby sa im umožnilo v spojení s akýmkoľvek inými dostupnými zdrojmi včas a efektívne plniť úlohy vyplývajúce z tohto nariadenia.

Článok 12

Usmernenia

1. Komisia po konzultácii so Stálym výborom pre prekursorov pravidelne aktualizuje usmernenia na pomoc chemickému dodávateľskému reťazcu a prípadne príslušným orgánom s cieľom uľahčiť spoluprácu medzi príslušnými orgánmi a hospodárskymi subjektmi. Usmernenia poskytujú najmä:
 - a) informácie o tom, ako vykonávať inšpekcie;
 - b) informácie o tom, ako uplatňovať obmedzenia a kontroly nariadenia v súvislosti s regulovanými prekursorov výbušnín objednanými na diaľku členmi širokej verejnosti alebo profesionálnymi používateľmi;
 - c) informácie o možných opatreniach, ktoré majú prijať online trhy, ktoré pôsobia ako sprostredkovatelia, na zabezpečenie súladu s týmto nariadením;
 - d) informácie o tom, ako si vymieňať relevantné informácie medzi príslušnými orgánmi a vnútroštátnymi kontaktnými miestami a medzi členskými štátmi;
 - e) iné informácie, ktoré sa považujú za užitočné.

2. Príslušné orgány zabezpečia, aby sa usmernenia stanovené v odseku 1 pravidelne šírili spôsobom, ktorý príslušné orgány považujú za vhodný v súlade s cieľmi týchto usmernení.

Článok 13

Sankcie

Členské štáty stanovujú pravidlá týkajúce sa sankcií za porušenie tohto nariadenia a prijímajú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie ich vykonávania. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

Článok 14

Ochranná doložka

1. Ak má členský štát dôvodné podozrenie, že konkrétna látka, ktorá nie je uvedená v prílohách I alebo II, by sa mohla použiť na nedovolenú výrobu výbušnín, môže obmedziť alebo zakázať sprístupnenie, vlastníctvo a používanie tejto látky alebo zmesi či látky obsahujúcej túto látku, alebo môže stanoviť, že táto látka podlieha nahlasovaniu podozrivých transakcií v súlade s článkom 9.
2. Ak má členský štát dôvodné podozrenie, že konkrétna látka uvedená v prílohe I by sa mohla použiť na nedovolenú výrobu výbušnín v koncentrácii nižšej ako je prahová hodnota stanovená v stĺpci 2 alebo 3 prílohy I, môže ďalej obmedziť alebo zakázať sprístupnenie, vlastníctvo a používanie tejto látky tým, že stanoví nižšiu hodnotu koncentračného limitu.
3. Ak má členský štát opodstatnené dôvody na stanovenie hodnoty koncentračného limitu, nad ktorou by látka uvedená v prílohe II mala podliehať obmedzeniam, ktoré sa inak vzťahujú na obmedzené prekursorov výbušnín, môže obmedziť alebo zakázať sprístupnenie, vlastníctvo a používanie tejto látky tým, že stanoví maximálnu povolenú koncentráciu.
4. Členský štát, ktorý obmedzí alebo zakáže látky v súlade s odsekom 1, 2 alebo 3, bezodkladne o tom informuje Komisiu a ostatné členské štáty, pričom uvedie dôvody tohto rozhodnutia.
5. Komisia na základe informácií oznámených podľa odseku 4 bezodkladne preskúma, či je potrebné vypracovať zmeny príloh v súlade s článkom 15 ods. 1, alebo vypracovať legislatívny návrh na zmenu príloh. Dotknutý členský štát v prípade potreby zmení alebo zruší svoje vnútroštátne opatrenia, aby zohľadnil akúkoľvek takúto zmenu príloh.
6. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 5, Komisia môže po konzultácii s členským štátom a v prípade potreby s tretími stranami rozhodnúť, že opatrenie prijaté členským štátom nie je odôvodnené a môže požiadať členský štát, aby ho zrušil.

Článok 15

Zmena príloh

1. Komisia prijme delegované akty v súlade s článkom 16 v súvislosti s doplnením látok do prílohy I a so zmenami prahových hodnôt v prílohe I v rozsahu, ktorý je potrebný na zohľadnenie vývoja zneužívania látok ako prekursorov výbušnín, alebo na základe výskumu a testovania, ako aj v súvislosti s doplnením látok do prílohy II,

ak je to potrebné na zohľadnenie vývoja zneužívania látok ako prekursorov výbušnín. Komisia v rámci prípravy delegovaných aktov konzultuje s relevantnými zainteresovanými stranami, najmä z oblasti chemického priemyslu a maloobchodného predaja.

Ak sa to vyžaduje z vážnych a naliehavých dôvodov v prípade náhlej zmeny v posúdení rizika, pokiaľ ide o zneužitie látok na nedovolenú výrobu výbušnín, na delegované akty prijaté podľa tohto článku sa uplatňuje postup stanovený v článku 17.

2. Komisia prijíma samostatný delegovaný akt v súvislosti s každým doplnením látky do prílohy I a každou zmenou v prahových hodnotách v prílohe I a každou novou látkou doplnenou do prílohy II. Každý delegovaný akt vychádza z analýzy, ktorá preukazuje, že zmena by nemala viesť k neprimeranému zaťaženiu hospodárskych subjektov ani spotrebiteľov, pričom sa náležite zohľadnia ciele, ktoré sa majú dosiahnuť.

Článok 16

Výkon delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 15 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od [nadobudnutia účinnosti]. Komisia predloží správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje na rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevzniesu voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomocí uvedené v článku 15 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Pred prijatím delegovaného aktu Komisia konzultuje s expertmi určenými každým členským štátom v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 15 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 17

Postup pre naliehavé prípady

1. Delegované akty prijaté podľa tohto článku nadobúdajú účinnosť okamžite a uplatňujú sa, pokiaľ voči nim nie je v súlade s odsekom 2 vznesená námietka. V oznámení delegovaného aktu Európskemu parlamentu a Rade sa uvedú dôvody použitia postupu pre naliehavé prípady.
2. Európsky parlament alebo Rada môžu vzniesť voči delegovanému aktu námietku v súlade s postupom uvedeným v článku 16 ods. 6. V takom prípade Komisia okamžite po oznámení rozhodnutia Európskeho parlamentu alebo Rady vzniesť námietku akt zruší.

Článok 18

Zmena prílohy XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006

V prílohe XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 sa v položke 58 tabuľky stanovujúcej označenie látok, skupiny látok a zmesí a podmienky obmedzenia v stĺpci 2, vypúšťajú odseky 2 a 3.

Článok 19

Zrušenie nariadenia (EÚ) č. 98/2013

1. Nariadenie (EÚ) č. 98/2013 sa zrušuje s účinnosťou od [dňa uplatňovania].
2. Odkazy na nariadenie (EÚ) č. 98/2013 sa považujú za odkazy na toto nariadenie.

Článok 20

Podávanie správ

1. Členské štáty [jeden rok po začatí uplatňovania], a potom každoročne, nahlasujú Komisii tieto informácie:
 - a) počet nahlásených podozrivých transakcií, zmiznutí a krádeží;
 - b) počet prijatých žiadostí o povolenia uvedené v článku 5 ods. 3, ako aj počet poskytnutých povolení a najčastejšie dôvody odmietnutia udeliť povolenie;
 - c) informácie o činnostiach zameraných na zvyšovanie informovanosti, ako sa uvádza v článku 10 ods. 2;
 - d) informácie o inšpekciách vykonaných podľa článku 11 vrátane počtu inšpekcií a hospodárskych subjektov, na ktoré sa vzťahujú.
2. Členské štáty pri predkladaní informácií uvedených v odseku 1 písm. a), c) a d) Komisii rozlišujú, ktoré správy, činnosti a inšpekcie sa týkajú činností online a offline.

Článok 21

Program monitorovania

Najneskôr do [jedného roka od nadobudnutia účinnosti] Komisia stanoví podrobný program na monitorovanie výstupov, výsledkov a vplyvov tohto nariadenia.

V monitorovacom programe sa stanoví spôsob získavania údajov a potrebných dôkazov, ako aj interval ich získavania. Určia sa v ňom opatrenia, ktoré má prijať Komisia a členské štáty v súvislosti so získavaním a analýzou údajov a iných dôkazov.

Členské štáty poskytnú Komisii údaje a iné dôkazy potrebné na monitorovanie.

Článok 22

Hodnotenie

Najskôr [po šiestich rokoch odo dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia] Komisia vykoná posúdenie tohto nariadenia a predloží správu o hlavných zisteniach Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru. Hodnotenie sa uskutoční podľa usmernení Komisie pre lepšiu právnu reguláciu.

Členské štáty poskytnú Komisii informácie potrebné na vypracovanie tejto správy.

Článok 23

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od [jedného roka po nadobudnutí účinnosti].

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*